

Kurskod: SKOK11 & SKDK11
Termin: Vårterminen 2019
Handledare: Ilkin Mehrabov
Examinator: Scott Burnett

“No more fucks to give”
**En kvalitativ kritisk diskursanalys av Svenska Fotbollförbundets
offentliga uttalanden efter två uppmärksammade händelser**

MATILDA MÖRK JOHANSSON & FRIDA LÜBECK

Lunds universitet
Institutionen för strategisk kommunikation
Examensarbete för kandidatexamen

Abstract

“No more fucks to give” - A qualitative critical discourse analysis of the Swedish Football Association’s public statements after two high-profile events

Previous research about equality between men and women within Swedish football is missing a critical perspective of how language reproduces power differences and creates a certain reality. This study aims to identify the discursive practices used by the Swedish Football Association in order to maintain unequal power relations between men and women, as well as contribute to an understanding of how language can reproduce a constructed reality. The material is restricted to two high-profile events, occurring in 2013 and 2017, where the organisation was strongly criticised for their lack of equality. The empirics include public statements by representatives of the Swedish Football Association in web-based news articles in conjunction with the two separate events. According to Fairclough's three-dimensional framework for analysis of discourse, we identify three different discourses; defence and protection of corporate reputation, focus shift away from problem and depreciation of female experiences. The theories are selected based on the identified discourses. Furthermore, the study shows that the three identified discourses interact and legitimise the power structure in the Swedish Football Association’s communication. The study also displays the paradox that the Swedish Football Association maintains unequal power relations through their language while continuously communicating that they are against all types of discrimination and comply with their corporation values.

Keyword: corporate reputation, agenda-setting, gender, sport, power, critical discourse analysis

Number of characters including spaces: 85.461

Sammanfattning

“No more fucks to give” - En kvalitativ kritisk diskursanalys av Svenska Fotbollförbundets offentliga uttalanden efter två uppmärksammade händelser

Tidigare forskning om jämställdhet mellan män och kvinnor inom den svenska fotbollen saknar ett kritiskt perspektiv på hur språket reproducerar maktskillnader och skapar en särskild verklighet. Denna studie ämnar identifiera de diskursiva praktikerna som används av Svenska Fotbollförbundet för att upprätthålla ojämställda maktförhållanden mellan män och kvinnor, samt skapa förståelse för hur språket kan reproducera en konstruerad verklighet. Materialet är avgränsat till två uppmärksammade händelser, år 2013 och 2017, där organisationen fått utstå mycket kritik i jämställdhetsfrågan. Empirin utgörs av offentliga uttalanden av Svenska Fotbollförbundets representanter i webbaserade nyhetsartiklar i samband med de två separata händelserna. Utifrån Faircloughs tredimensionella kritiska diskursanalys identifierar vi tre diskurser; försvar och skyddande av företagsansende, fokusskifte från problem och nedvärdering av kvinnliga erfarenheter. Diskurserna ligger även till grund för valet av relevanta teorier. Vidare påvisar studien att de tre identifierade diskurserna interagerar och legitimerar maktförhållandet i Svenska Fotbollförbundets kommunikation. Studien synliggör därmed en paradox i vilken Svenska Fotbollförbundet upprätthåller ojämställda maktförhållanden via sitt språk samtidigt som de aktivt kommunicerar att de är emot all typ av diskriminering och att de efterlever sin värdegrund.

Nyckelord: företagsansende, dagordningsteorin, genus, idrott, makt, kritisk diskursanalys

Antal tecken inklusive blanksteg: 85.461

*Ett stort tack riktas till institutionen för strategisk kommunikation vid
Lunds universitet och speciellt till vår handledare Ilkin Mehrabov samt vår
handledningsgrupp för bra vägledning och stöd.*

*Vi vill understryka att arbetet med detta examensarbete till lika stora delar
utförts av båda författarna.*

Innehållsförteckning

---

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund.....	1
1.2 Problemformulering.....	3
1.3 Syfte och frågeställningar	3
1.4 Val av organisation och beskrivning	4
1.5 Avgränsningar.....	5
2. Teorier och tidigare forskning	7
2.1 Diskursteori.....	7
2.1.1 Kritisk diskursanalys.....	8
2.2 Genus	8
2.2.1 Genus och idrott.....	9
2.2.2 Genus och kritisk diskursanalys	10
2.3 Företagsanseende	10
2.3.1 Företagsanseende och kritisk diskursanalys	12
2.4 Dagordningsteorin (Agenda-setting)	13
2.4.1 Dagordningsteorin och företagsprofilering i media.....	13
3. Metod	15
3.1 Vetenskaplig utgångspunkt.....	15
3.2 Tillvägagångssätt	15
3.3 Empiriskt material.....	16
3.4 Analysmetod	17
3.4.1 Faircloughs tredimensionella modell.....	17
3.5 Metodreflektion	19
3.5.1 Reliabilitet och validitet.....	19
3.5.2 Etik.....	20
3.5.3 Metodkritik	21
4. Analys och diskussion	22
4.1 Försvar och skyddande av företagsanseende	22
4.1.1 Therese Sjögran blir utan bil på Fotbollsgalan 2013	22
4.1.2 Gunilla Axén rapporterar under Me too 2017	23
4.1.3 Kombinerad diskussion.....	24
4.1.4 Text som diskurs.....	26
4.1.5 Den diskursiva praktiken	26

4.1.6 Den sociala praktiken.....	27
4.2 Fokusskifte från problem	28
4.2.1 Therese Sjögran blir utan bil på Fotbollsgalan 2013	28
4.2.2 Gunilla Axén rapporterar under Me too 2017	29
4.2.3 Kombinerad diskussion.....	30
4.2.4 Text som diskurs	32
4.2.5 Den diskursiva praktiken	33
4.2.6 Den sociala praktiken.....	33
4.3 Nedvärdering av kvinnliga erfarenheter	34
4.3.1 Therese Sjögran blir utan bil på Fotbollsgalan 2013	34
4.3.2 Gunilla Axén rapporterar under Me too 2017	35
4.3.3 Kombinerad diskussion.....	36
4.3.4 Text som diskurs	37
4.3.5 Den diskursiva praktiken	38
4.3.6 Den sociala praktiken.....	39
4.4 Diskursernas samverkan	39
5. Slutsats	41
5.1 Framtida forskning.....	42
Referenser.....	44
Bilagor.....	48

1. Inledning

Inledningsvis redogör vi för bakgrunden som ligger till grund för vår studie och följer upp med problemformulering. Därefter anger vi syftet och de frågeställningar som vi genomgående återkommer och relaterar till. Slutligen motiverar och beskriver vi val av organisation och avslutar med att lista genomförda avgränsningar.

1.1 Bakgrund

Jämställdhet är ett debatterat ämne i dagens samhälle inom många områden, däribland idrotten. Enligt Sveriges Riksidrottsförbund, paraplyorganisationen för den svenska idrottsrörelsen, är “jämställdhet inom idrotten en fråga om demokrati, resurser och intressen” där “kvinnor och män ska ha samma makt att forma idrotten” (Riksidrottsförbundet, 2018). Arbetet för en mer jämställd idrott har resulterat i högre antal aktiva flickor och kvinnor, en ökning av kvinnlig representation i beslutande organ, en mer rättvis resursfördelning och många kvinnliga framgångar. Faktum kvarstår dock att idrottsrörelsen är långt ifrån jämställd och att det krävs mycket mer för att uppnå detta.

Under 2018 års Fotbollsgala väckte den kvinnliga landslagsspelaren Nilla Fischer åter liv i jämställdhetsdebatten inom svensk fotboll. Efter att ha mottagit Diamantbollen, Svenska Fotbollförbundets och Sydsvenskans pris till årets främsta spelare, höll hon ett brandtal där hon skanderade att “Alla ni pojkar, killar och framför allt män. Det är dags att komma in i matchen nu, för jämställdhet är något som gynnar oss alla. Men det är något som vi måste göra tillsammans. Helt ärligt, we have no more fucks to give” (Fotbollskanalen, 2018). Hela idrottsrörelsen startades nämligen av män, för män och det är fortfarande manliga normer och maktstrukturer som regerar (Riksidrottsförbundet, 2018). Forskning om genus och idrott visar samma sak, pojkar och flickor lär sig tidigt att idrottande är för män och inte för kvinnor samt att idrottande som norm är maskulint kodad (Fuller (2009[2006])). Efter talet kontaktade SvFF varken damlandslaget eller Fischer för

att diskutera den uppenbara frustrationen. Istället anordnade organisationen krismöten med herrlandslaget som kände sig anklagade för att inte stödja jämställdhet. Händelsen är ett tydligt exempel inom den svenska fotbollen där ”tjejen blir den Andre på fotbollsplanen” (Fundberg & Lagergren, 2015, s. 80). Effekten av talet blev tyvärr inte att SvFF tog jämställdhetsdebatten på allvar utan att de istället spenderade veckor med att trösta och försvara herrlandslaget som upplevde att de blivit orättvist utpekade (Aftonbladet, 2018). Fischers tal i vilket hon uttrycker det känslomässiga arbetet mot patriarkala strukturer, kan betraktas som ett historiskt ögonblick för jämställdhet inom den svenska fotbollen. Trots att SvFF inte uppmärksammade damlandslagets frustration så var det ett fullsatt Globen och nästan en miljon TV-tittare som inte kunde undgå att damlandslaget hade ”no more fucks to give” (Fotbollskanalen, 2018).

Damfotbollen i Sverige är ett område som under de senaste åren har utvecklats och ställt krav genom flera uppmärksamade protester. Borta är den tid då problematiska uttalanden gick obemärkta förbi och företagens likabehandlingsplaner kom undan med att samla damm på hyllorna. Samhället har genomgått ett mindre maktskifte till följd av Me too-rörelsen år 2017, vilket är varför vi intresserar oss för att undersöka hur SvFF förhåller sig till och kommunicerar kring debatten om jämställdhet. Val av ämne, genus och idrott, grundar sig delvis i att vi författare själva har spelat fotboll under större delen av våra liv och därmed även är bekanta för patriarkala strukturer i fotbollskulturen. Det som däremot väckte vår uppmärksamhet och bidrog till vidare studerande av SvFFs kommunikation och jämställdhetsarbete var Fischers tal vid Fotbollsgalan 2018 då hon uppmärksamade fotbollens maktskillnader mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Me too-rörelsen, det globala upproppet mot sexuella trakasserier och övergrepp mot kvinnor, skakade om världen och Sverige under hösten 2017. Rörelsen syftade till att belysa en patriarkalt präglad samhällsstruktur (Nationalencyklopedin, 2018), samt uppmärksamma hur vanligt förekommande sexuella trakasserier och övergrepp är. Berättelserna från miljontals kvinnor utspelades i många olika branscher och inom svensk idrott samlades 2.290 kvinnor under upproppet #timeout mot sexism, machokultur och sexuella övergrepp (Dagens Nyheter, 2017). En av kvinnorna som klev fram under Me too-vågen var Gunilla Axén, före detta landslagsstjärna och tidigare anställd på SvFF, som uppgav att hon under sin tid på förbundet fick olämpliga bilder skickade till sig av kända fotbolls-

profiler. Efter att ha rapporterat till säkerhetschefen ombads hon att hålla tyst om det (Sportbladet, 2017) och flera nyhetsmedier rapporterade om “en grabbig och grov jargong och en unken kvinnosyn” (Schreiber, 2017). Det är inte första gången som SvFF har fått hård kritik för sitt motsägelsefulla agerande. Under 2013 års Fotbollsgala gav förbundet den manliga landslagsspelaren Anders Svensson en bil för sina 146 landskamper, medan den kvinnliga landslagsspelaren Therese Sjögran inte belönades alls trots sina 187 landskamper (SVT Sport, 2013). Även denna incident bidrog till hård kritik mot organisationen. Dessa två händelser har genererat mycket publicitet i media och ett stort engagemang hos den svenska befolkningen. Representanter från SvFF har tvingats bemöta kritiken genom offentliga uttalanden i media där de gjort sitt allra bästa för att bibehålla ett gott anseende.

1.2 Problemformulering

Den svenska jämställdhetsdebatten mellan dam- och herrfotbollen har producerat flera samhällsvetenskapliga studier. Området är dock begränsat då tidigare fokus har varit att belysa de externa massmediernas kommunikation och hur den svenska pressen rapporterat och skildrat dam- respektive herrfotboll. Det är inte ett utforskat område men det saknar en viktig aspekt - nämligen hur maktskillnader mellan män och kvinnor inom den svenska fotbollen reproduceras genom språket av ansvariga på fotbollsarenan. Ambitionen med studien är att kritiskt studera hur organisationer använder sig av strategisk kommunikation i sina offentliga uttalanden i ett försök att framstå som jämställda. Vi hoppas att genom denna fallstudie uppnå en djupare förståelse för hur organisationer genom sin jämställdhetskommunikation samtidigt reproducerar ojämställda maktförhållanden mellan män och kvinnor.

1.3 Syfte och frågeställningar

Syftet är att undersöka om, och i så fall hur, SvFF genom sitt språk reproducerar och upprätthåller ojämställda maktförhållanden mellan män och kvinnor. Denna studie bidrar därmed med en kritisk synvinkel på företags strategiska jämställdhetskommunikation samt hur denna kan användas för att stärka varumärket. Detta

genomförs med en kritisk diskursanalys av SvFFs offentliga uttalanden som respons på kritik efter två separata händelser, år 2013 och 2017. Den första händelsen utspelades när fotbollsspelaren Therese Sjögran blev utan bil på Fotbollsgalan och den andra när fotbollsprofilen och tidigare anställda på förbundet Gunilla Axén rapporterade om sexuella trakasserier under Me too. Syftet resulterar i följande frågeställningar:

- Upprätthåller Svenska Fotbollförbundet ojämställda maktförhållanden mellan män och kvinnor genom sina offentliga uttalanden? Om ja, hur?
- Vilka diskurser som synliggör maktförhållandet kan identifieras?

1.4 Val av organisation och beskrivning

Nationalsporten fotboll är idag Sveriges största och ledande idrott med cirka en miljon föreningsmedlemmar och cirka 600.000 aktiva spelare runtom i landet. Fotbollen utgör således en tredjedel av den svenska idrottsrörelsens aktiviteter. Svenska Fotbollförbundet (SvFF), Sveriges största specialidrottsförbund, bildades år 1904 och har som främsta uppgift att främja och administrera fotbollen i landet (Fogis, 2019). Fotbollförbundet är även anslutet till Sveriges Riksidrottsförbund (RF), Fédération Internationale de Football Association (FIFA) och Union des Européennes de Football (UEFA) och måste följa dessa organisationers stadgar och regler. Organisationens övergripande mål är att “Nationalsporten fotboll ska förbli Sveriges största och ledande idrott” med visionen “Fotboll, nationalsporten för alla överallt” (Fogis, 2019). Anledningen till att vi har valt att fokusera på SvFFs kommunikation är att de dessutom har som uppgift att “vara pådrivande i arbetet för ökad jämställdhet och motverka alla former av diskrimineringar” (Svenska Fotbollförbundet, 2019). Det är av stort intresse att studera organisationens kommunikation eftersom den representerar hela den svenska fotbollen.

Förbundsstyrelsen har tagit fram en Strategi för svensk fotboll 2018-2022 (Svenska Fotbollförbundet, 2018) där vision, verksamhetsidé och värdegrund listas tillsammans med fotbollsutveckling, föreningsutveckling och förbundsutveckling. I värdegrunden listas bland annat punkterna:

- Vi vill varandras framgång!

- Vi föregår med gott exempel och visar öppenhet och respekt för människors lika värde samt motverkar alla former av diskriminering samt är pådrivande i arbetet för jämställdhet och mångfald.
- Med fotbollen som utgångspunkt engagerar vi oss såväl inom den egna verksamheten som i idrottsrörelsen och samhället i övrigt (ibid).

I fråga om utveckling är målet att öka jämställdhet och mångfald inom svensk fotboll. Strategin innehåller således ett genomgående fokus på jämställdhet och mångfald och hur detta även kan ta sig uttryck i samhället som helhet. Trots detta visar statistiken något helt annat gällande jämställdhet inom svensk fotboll (Fogis, 2019). När det kommer till löner visar nämligen Sporting Intelligence (2017) globala löneenkät att de svenska damspelarerna i allsvenskan endast tjänar en niondel av sina manliga kollegor i herrallsvenskan med en snittlön på 9.900 kronor i månaden, en lön som knappt går att leva på. För landslagsspelare finns inga exakta siffror på ersättningen för varken damer eller herrar när de representerar Sverige, men det har rapporterats om extrema orättvisor även där (Metro, 2013). Trots brist på jämställdhet inom svensk fotboll har det svenska damlandslaget uppnått många framgångar och är idag rankad på nionde plats i världen, jämfört med herrarna på fjortonde plats (FIFA, 2019). SvFF har i linje med detta även formulerat olika mål för damer respektive herrar med en strävan efter att "Våra A-landslag ska kvalificera sig för de stora mästerskapen, på damsidan är målet medalj" (Fogis, 2019). Målet grundar sig på statistiska premisser, men för att damfotbollen ska kunna frodas och växa behöver SvFF ta sitt absoluta ansvar för att i enlighet med strategin främja jämställdheten inom svensk fotboll.

1.5 Avgränsningar

Vår studie genomförs inom forskningsfältet strategisk kommunikation, vilket innebär en avgränsning till ett kommunikativt perspektiv (Falkheimer & Heide, 2007). Ytterligare avgränsning sker genom tillämpning av ett kritiskt diskursivt perspektiv i såväl teori som analysmetod. Studien är även en kvalitativ fallstudie som utförs på den väl utvalda organisationen Svenska Fotbollförbundet. Organisationens offentliga uttalanden som analyseras är centrerade kring de två separata händelserna som utspelar sig år 2013 respektive 2017. Dessa två fall studeras då

de är exempel på uppmärksammade händelser i debatten om jämställdhet som har orsakat uppståndelse kring, skrivelser om och kritik gentemot SvFF som organisation. Vi anser det relevant att studera uttalanden utifrån ett genusperspektiv eftersom fotbollen är en mansdominerad bransch där kvinnor har begränsade förutsättningar. Följaktligen studerar vi bara offentliga uttalanden och inte SvFFs egna kanaler med anledning av att vi enbart intresserar oss för deras röst i massmedia och hur denna tar form vid pressade situationer där organisationen fått utstå mycket kritik. Vi är dock inte intresserade av själva krisen eller hanteringen av denna och undviker därför området kriskommunikation. Vi exkluderar även teorin om framing eftersom föremålet för studien är representanter av förbundet som har en aktiv roll genom sina uttalanden, medan framing refererar till en mer passiv roll där media styr innehållet. Studien begränsas istället till teorierna om företagsanseende, dagordning, genus, samt diskurser och deras samverkan. Samtliga avgränsningar genomförs i relation till studiens syfte och frågeställningar.

2. Teorier och tidigare forskning

I följande avsnitt presenterar vi tidigare forskning och de teorier som senare tillämpas i analysen av det empiriska materialet. Vi väljer här att göra en hopslagning av teorier och tidigare forskning då vi anser att dessa interagerar och kompletterar varandra. Inledningsvis redogör vi för diskursteori och kritisk diskursanalys som figurerar både som teori och analysmetod. Därefter presenteras teorin om genus i relation till både idrott och kritisk diskursanalys. Detta följs av teorin om företagsanseende samt forskning om företagsanseende och kritisk diskursanalys. Avslutningsvis redogör vi för dagordningsteorin och företagsprofilering i media.

2.1 Diskursteori

Foucaults (2008) teorier och idéer är grundläggande för dagens forskning med diskursteoretisk utgångspunkt. I denna studie har vi valt att inkludera hans teori om sanning som diskursivt skapad samt makt som reproducerad. Makt är enligt Foucault inte något statiskt som enbart existerar, utan denna makt existerar genom att den återskapas (ibid). “Makt är både det som skapar vår sociala omvärld och det som gör att omvärlden ser ut och kan omnämnas på vissa sätt medan andra möjligheter utesluts” (Winther Jørgenssen & Phillips, 2000, s. 21). Fortsättningsvis är syftet med Foucaults teori att uppnå en förståelse för det sociala som en diskursiv konstruktion med hjälp av diverse olika diskursanalytiska redskap. Diskurs som analysmetod innebär att studera ett fenomenets komponenter och undersöka sambandet mellan dessa (Winther Jørgenssen & Phillips, 2000). Diskursanalys hjälper oss således att förstå sociala interaktioner och hur den sociala verkligheten är producerad genom diskurser (Foucault, 2008).

2.1.1 Kritisk diskursanalys

Denna studie har utgångspunkt i den kritiska diskursanalysen så som den är formulerad av den brittiske lingvisten Fairclough (1992). Faircloughs kritiska diskursanalys har sin utgångspunkt i Foucaults diskursteori, som senare även utvecklats av van Dijk (Fairclough, 1992; Foucault 2008; van Dijk, 1993). Den kritiska diskursanalysen har som mål att förstå hur social makt och dominans fungerar samt hur de olika diskurserna reproducerar ett maktutövande i vilken "diskursen är vapen för makt, kontroll, underkuvande, kvalificering och diskvalificering" (Foucault, 2008, s. 182). Forskningen inom den kritiska diskursanalysen, till skillnad mot den traditionella diskursanalysen, tar en sociopolitisk ställning för att kunna förstå maktmissbruk (van Dijk, 1993). Den kritiska diskursanalysen har även ett socialkonstruktivistisk förhållningssätt och menar att verkligheten är socialt konstruerad genom att påvisa olika samhälleliga maktförhållanden (Boréus & Bergström, 2018). Fairclough (1992) gör detta genom att analysera förhållandet mellan de olika diskurserna och samhället, samt hur de påverkar och påverkas av varandra genom social konstruktion. I analysen kommer vår studie att bidra med vidare förståelse för SvFFs kommunikation genom teorins antagande att verkligheten är socialt konstruerad och att denna produceras och reproduceras genom sociala processer och praktiker.

2.2 Genus

Genus som begrepp kan vara svårdefinierat utifrån feministisk teori då olika perspektiv förklarar det på olika sätt. En skiljer däremot ofta genus från det biologiska könet genom att beskriva det som det sociala och kulturella könet (Höjer & Åse, 1996). Genusteorin har fokus på vad som är maskulint respektive feminint, samt hur normer kring dess tilldelade egenskaper påverkar individen utifrån dess kön. Kessler och McKenna (1985, refererad i Höjer & Åse, 1996) menar att det är våra sociala föreställningar som skapat betydelsen av det biologiska könet eftersom "själva tanken på kön som ett fysiologiskt faktum är en social konstruktion" (s. 19). Beroende på vilken könstillhörighet vi har tilldelats har vi uppträtt på ett visst sätt enligt könsstereotyperna. Som Simone De Beauvoir (1949/2012) beskriver den sociala konstruktionen; en kvinna föds inte till kvinna enligt norm, hon skapas med tiden utifrån de sociala föreställningarna. Höjer och Åse (1996)

menar följaktligen att det måste finnas ett intersektionellt perspektiv där relationen mellan kön och makt inkluderas, då diskussionen om kön blir tunn utan att se till könsmaktsordningen. ”Samtidigt som kvinnor har mindre makt just på grund av sitt kön, erkänns inte könets politiska betydelse” (ibid, s. 7). Mot bakgrund av detta är teorin om genus grundläggande för denna studie då den bidrar till att synliggöra ojämställda maktförhållanden mellan damer och herrar inom den svenska fotbollen.

2.2.1 Genus och idrott

Tidigare forskning har lagt stort fokus vid den hegemoniska maskuliniteten som teori när de undersökt huruvida sociala föreställningar upprätthålls och reproduceras för att könsmaktsordningen inte ska fallera. Vad som saknas inom området för genusvetenskap och strategisk kommunikation är kunskap om språkets makt (Fuller, 2009[2006]; Koivula, 1999). Att inkludera genusperspektivet i en kritisk diskursanalys kan enligt tidigare forskning hjälpa oss förstå hur maktskillnader mellan dam- och herrfotboll upprätthåller könsstereotyper och normer genom språket. Både Fuller (2009[2006]) och Koivula (1999) beskriver språket som en maktfaktor som upprätthåller särbehandlingen mellan de två biologiska könen. Fuller (2009[2006]) refererar till Foucault när hon beskriver att språket återskapar vår verklighet och förväntningarna kring genus i relation till idrott. En språkanalys har potentialen att visa på hur stereotyper och språket speglar, förstärker och rekonstruerar ojämställdhet mellan könen i idrottssammanhang (Koivula, 1999, s. 41). Fundberg och Lagergren (2015) hävdar att språket formar och påverkar vår syn av verkligheten, samt att de språkliga benämningarna har konsekvenser för sociala relationer och därmed också för könsmaktsordningen.

Förutom att forskning kring genus och idrott fokuserat på moderna sociala konstruktioner menar Koivula (1999), Fuller (2009[2006]), samt Fundberg och Lagergren (2015) att det historiska perspektivet spelat stor roll för hur vi ska förstå könsmaktsordningen inom idrotten. De menar att exkluderingen av kvinnorna försvarats av biologiska aspekter kopplade till könet vilket berättigar idrott som något maskulint kodat. Det maskulina blir således det normativa och fungerar som referensram (Fundberg och Lagergren, 2015). Detta maskulina normativa är både

uppenbart och även uttryckt verbalt i de olika verksamheterna vilket är varför en kritisk diskursanalys är efterfrågad inom området.

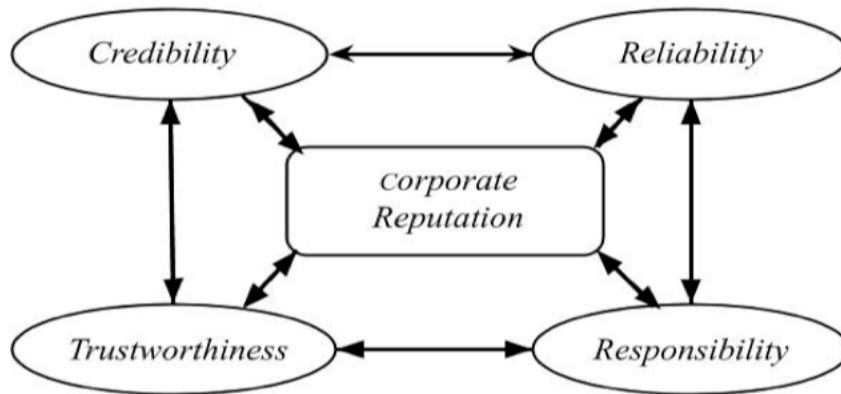
2.2.2 Genus och kritisk diskursanalys

Det är sedvanligt att applicera en kritisk diskursanalys vid studerande av genus och hur de sociala föreställningarna kring könet skapar en konstruerad verklighet. Enligt Hodes (2018) är en kritisk diskursanalys ett viktigt verktyg för hur vi kan identifiera systematiseringar av argument och rättfärdigande (s. 85). Som Foucault (2008) beskriver det är makt en dynamisk process, därav kan inte könsmaktsordningen existera på egen hand. Genom en kritisk diskursanalys ges möjligheten att studera könsmaktsordningen, inom flera olika samhällsfrågor, i relation till språket vilket är varför teorin och metoden är vanligt förekommande. Tidigare forskning har efter olika kritiska diskursanalyser besvarat varierande forskningsfrågor i relation till forskningsfältet genusvetenskap. Teorin har identifierat maktskillnader mellan maskulinitet och femininitet inom arbetsmiljöer (Roderick, 2016) såväl som påvisat vikten av att inkludera genusvetenskap inom organisationers kommunikation och i skapandet av företagspolicys (Degani & Ghanem, 2019).

2.3 Företagsanseende

Ett företags anseende definieras som en kombination av generella åsikter och intryck av många olika människor (Roper & Fill, 2012, s. 7). I kontrast till företagsprofil (image) är anseende ett stabilt tillstånd som representerar allmänhetens perceptioner om företaget över en längre tid (Fombrun & van Riel, 1997). Med andra ord menar Fombrun (1996) att företagsanseende är den totala uppskattningen av företagets alla beståndsdelar, samt dess förmåga att leva upp till intressenternas förväntningar. Nedanstående modell utgörs av faktorerna som skapar ett bra företagsanseende.

Figur 1 Vad utgör ett bra anseende? (Fombrun, 1996, s. 72)

Enligt ovanstående modell är begreppen förtroende och anseende starkt kopplade till varandra. Förtroende uppstår genom individuella övertygelser om företaget i fråga, medan anseende skapas genom en övergripande informationsspridning. Det förklarar varför individer kan ha överseende med mindre snedsteg så länge det redan existerar en positiv attityd gentemot organisationen och dess anseende (Roper & Fill, 2012).

Historiskt sett har det alltid varit omöjligt för företag att ha full kontroll över sitt anseende. Som ett resultat av digitaliseringen har dessutom Internet tagit över makten och kan intensifiera människors åsikter och intryck (Earl & Waddington, 2012). Enligt Roper och Fill (2012) lever vi idag i ett samhälle där massmedial nyhetsrapportering sker dygnet runt och där media ständigt publicerar intressanta händelser för att rättfärdiga sin existens. Ett område som ofta står i centrum för medias uppmärksamhet är företag, dess varumärke, dess chefer, samt dess interaktion och plats på marknaden. Varje beslutsfattning, vägval och isolerad händelse granskas av media och publiceras globalt (ibid, s. 5). Denna utveckling har enligt Roper och Fill (2012) lett till att företag runt om i världen har behövt lägga stor vikt vid att hantera sitt företagsanseende. Följaktligen menar Griffin (2008) att det idag florerar en större fientlighet i både media och i samhället i stort än det gjort tidigare, vilket exemplifieras genom minoritetsgrupper som hela tiden hittar fel och kritiserar. Han menar fortsättningsvis att detta har lett till att organisationer upplever att de agerar felaktigt i sin reaktiva och passiva roll. I dessa aggressiva situationer är det av yttersta vikt att organisationen själv sätter agendan för att upprätthålla sitt anseende och inte låta motstridiga krafter ta kommandot (Roper & Fill, 2012, s. 53). Organisationer som lyckas bibehålla sitt anseende i

sådana situationer står i en stark position på marknaden. Avslutningsvis bör företagets representanter tala med en enad röst i sina offentliga uttalanden (ibid). I analysavsnittet kommer teorin om företagsanseende hjälpa oss att identifiera hur SvFF kommunicerar för att stärka sitt varumärke.

2.3.1 Företagsanseende och kritisk diskursanalys

Enligt Knights och Morgan (1991) är det av vikt att inta ett kritiskt förhållningsätt till företagsstrategi med syfte att skapa ett gott anseende, eftersom det omvandlar individer till föremål för maktutövande. Redan på 60-talet började forskare påvisa vikten av företagsstrategier för att kunna kontrollera marknadskrafter (Ansoff, 1965). Sedan dess har fler företag anammat utformandet av strategier som ett maktutövande av kunskap där makthavare har möjlighet att bestämma över de maktlösa. Detta är fortsättningsvis nära relaterat till den övergripande verksamheten i vilken företag ämnar hantera information och, främst, tolkningen av denna (Knights & Morgan, 1991). Associerad med denna känsla av kontroll är länken mellan strategi och en bestämd, i vissa fall även aggressivt macho, maskulinitet. Företagsstrategier med syfte att kontrollera företagsanseende är historiskt sett dominerad av begrepp om rationalitet och kontroll av externa omständigheter. Språket som används i strategidiskursen tycks således både reflektera och reproducera en maskulin uppfattning om makt (ibid, s. 264).

Följaktligen påvisar resultatet av en studie genomförd av Love, Lim och Bednar (2017) att verkställande ledares påverkan på företagsanseende beror på dennes ställning och ledarskapskvaliteter. Vidare bekräftas hypotesen att högt ansedda företagsledare kan stärka företagsanseendet avsevärt och har dessutom stora möjligheter att forma massmedias agenda (Love et al., 2017; Fombrun & van Riel, 2004). Företagsledare manipulerar regelbundet sina presentationer för journalister och försöker hantera negativa ryktesspridningar (Fombrun, 1996). Enligt Fombrun (1996) är således anseende delvis en reflektion av ett företags identitet, delvis ett resultat av ledares ansträngningar att övertyga oss om sin förträfflighet.

Dessutom tyder forskning på att företags intressen alltid prioriteras högst och att andra sociala aspekter är sekundära. Genom en kritisk diskursanalys som undersökte effekterna av företag i förhållande till begreppet jämställdhet, påvisar Leite (2019) att jämställdhetsfrämjande arbete fungerar som en bra strategi för att

skapa ett gott företagsanseende. Till följd av detta verkar således jämställdhet och mänskliga rättigheter endast reduceras till företags marknadsvärde (ibid, s. 135). Detta bekräftar vad Knights och Morgan (1991) konstaterar, nämligen att effekterna av företagsstrategier bidrar till att säkerställa maktutövande, förvalta företagsidentitet, samt bibehålla ett gott företagsanseende (s. 270).

2.4 Dagordningsteorin (Agenda-setting)

Dagordningsteorin, agenda-setting theory, myntades av McCombs och Shaw (1972) och beskriver och synliggör hur media påverkar allmänhetens attityder och sätt att tänka genom att skapa en kontrollerad bild av verkligheten. Detta sker enligt Strömbäck (2014) på två nivåer:

1. *Vad* vi ska tänka på
2. *Hur* vi ska tänka om vad. Detta hänvisar till förmågan att påverka *hur* människor tänker och förstå människors kognitiva scheman.

Forskare har under de senaste decennierna studerat medias makt över dagordningen och deras roll i att skapa opinion. Den uppenbara kopplingen mellan mängd och typ av medieuppmärksamhet och en organisations anseende är idag ett välkänt och etablerat fenomen (Ragas, 2013). En banbrytande studie inom dagordningsteorin är Chapel Hill-studien som genomfördes av McCombs och Shaw (1972) på presidentvalet i USA år 1968. I syfte att undersöka massmedias makt över allmänhetens agenda, avsåg studien att jämföra det väljarna *sa* var de viktigaste frågorna med det *faktiska innehållet* i massmediala kampanjer. Resultatet av studien visar ett starkt samband mellan vad väljarna ansåg vara den viktigaste frågan och vad media rapporterade mest om. McCombs och Shaw (1972) kunde således belysa medias makt över dagordningen med 1968 års kampanj som ett tydligt exempel. Utifrån McCombs och Shaws teori om dagordningsteorin kan vi i analysen uppnå en djupare förståelse för hur SvFF profilerar sig för att bibehålla ett gott anseende.

2.4.1 Dagordningsteorin och företagsprofilering i media

I relation till dagordningsteorin är begreppet dagordningsbyggande relevant i vår studie vilket syftar till nyhetskällornas, organisationer och företags, makt över

journalistiken. Idag lägger organisationer omfattande resurser på att såväl informera som att påverka mediernas innehåll (Strömbäck, 2014). Carroll och McCombs (2003) genomförde en studie som undersökte nyhetsmedias påverkan på företagsanseende hos allmänheten med dagordningsteorin som utgångspunkt. Resultatet visar att företagsanseende påverkas av dagordningsteorin genom överföringen av mediauppmärksamhet till allmänhetens agenda (ibid, s. 44). Den ökade nyhetsrapporteringen om företag är extra viktig för organisationer som försöker hantera interna problem eftersom mycket av det som intressenter vet och hör om företaget och dess problem kommer från nyhetsmedia (ibid). Synlighet och positiv publicitet är önskvärt medan negativ publicitet försöker undvikas (Strömbäck, 2014). Nyhetskällorna bidrar alltså med information, fakta och uttalanden som media omvandlar till nyheter. Samtidigt tillhandahåller media nyhetskällorna med resurser så att de kan utföra en konstant pågående självbeskrivning och därmed informera eller påverka allmänheten (Chouliaraki & Morsing, 2010; Strömbäck, 2014). Relationen mellan media och nyhetskällor är således ett ömsesidigt beroende (Strömbäck, 2014).

Fortsättningsvis har de officiella källorna, det vill säga de talespersoner som företräder organisationen, betydande inflytande över journalistiken då deras åsikter, handlingar och uttalanden har ett högt nyhetsvärde (Strömbäck, 2014). Organisationens nyhetsvärde är tillsammans med storlek och tillgänglighet faktorer som avgör omfattningen av dess uppmärksamhet i media (Ragas, 2013). Vidare har de officiella källorna makten att definiera vad nyheterna ska handla om och kan därmed påverka medias gestaltning. Enligt Strömbäck (2014) består nämligen en stor andel av nyheterna av "plan(t)erade uttalanden, händelser och utspel som aktörer utanför medierna har någon form av kontroll över och vars syfte helt eller delvis är att bli uppmärksammade av medierna" (s. 150). Det finns dock en skiljelinje mellan makt som möjlighet att påverka och makt som rätt att bestämma. I slutändan är det alltid journalisterna som har makten att bestämma över innehållet. I enlighet med dagordningsteorin har "källorna mer makt över *vad* nyheterna ska handla om än över *hur* nyheterna är utformade och gestaltade" (ibid, s. 153).

3. Metod

I kommande avsnitt redogör vi för den valda metoden för studien. Inledningsvis anges den vetenskapliga utgångspunkten följt av tillvägagångssätt. Därefter beskriver vi det empiriska materialet i form av webbaserade nyhetsartiklar som ligger till grund för studien, samt redogör för kritisk diskursanalys som analysmetod. Avslutningsvis följer en metodreflektion där etik, reliabilitet, validitet samt metodkritik diskuteras.

3.1 Vetenskaplig utgångspunkt

Vår fallstudie antog ett kvalitativt angreppssätt med syfte att förstå innebörden av fenomenet under studie. Studien genomfördes med en induktiv ansats där vi utgick från enskilda händelser med syfte att introducera en generell slutsats som är applicerbar på andra fall (Merriam, 1993). Vi utgick även från ett socialkonstruktivistiskt ontologiskt perspektiv som innebär att den studerade kommunikationen uppstår som ett resultat av sociala samspel. Den sociala verkligheten produceras och blir verklig genom diskurser, och sociala interaktioner kan inte bli helt förstådda utan referenser till diskurserna som ger dem sin mening (Phillips & Hardy, 2002).

3.2 Tillvägagångssätt

Diskursanalys är enligt Winther Jørgensen och Phillips (2000) dock inte enbart en ansats, utan används på många olika sätt inom forskningen med flera integrerade perspektiv. Det var därför lämpligt för oss att skapa ett eget metodologiskt ramverk utifrån just vårt syfte. Ramverket utformades för att möjliggöra undersökning av de diskursiva handlingarna i SvFFs offentliga uttalanden i media. Detta genomfördes i tre steg:

1. Val och insamling av empiriskt material i form av webbaserade nyhetsartiklar.
2. Närläsning av material och identifiering av diskursiva handlingar i texterna.

3. Definition av de diskursiva handlingarna och motivet bakom genom kritisk diskursanalys.

3.3 Empiriskt material

Textmaterialet som ligger till grunden för denna studie hämtades från webbaserade artiklar i Retriever Mediearkivets databas (2019). Vi studerade endast webbaserade artiklar för att fokusera studien till digitala publikationer, samt utifrån det faktum att det regelbundna papperstidningsläsandet har minskat bland svenskarna medan nyhetskonsumtionen på nätet har ökat (Myndigheten för press, radio och tv, 2018). Vi använde oss av relevanta sökord för respektive händelse för att hitta användbart material och därefter genomfördes vårt urval utifrån parametrarna typ av nyhetsmedia, tidsspänn och innehåll. För respektive händelse angav vi den drabbades namn, 'Therese Sjögran'/'Gunilla Axén', tillsammans med 'Svenska Fotbollförbundet' i sökfältet. Alla artiklar var på svenska. Tidsspännet fokuserades till de närmaste tre månaderna efter respektive händelse eftersom medias bevakning och uppmärksamhet då var som mest intensiv och frekvent. Detta innebar att vi studerade webbaserade artiklar i samband med den första händelsen från 2013-10-20 till 2014-01-20 och den andra händelsen under 2017-10-20 till 2018-01-20. Efter att ha begränsat materialet med hjälp av typ av nyhetsmedia och tidsspänn valde vi sedan ut artiklarna som innehöll uttalanden av representanter från SvFF eftersom dessa uttalanden är föremål för vår studie. Därefter valde vi ut de mest innehållsrika artiklarna i relation till syfte och frågeställning. Artiklar med innehåll som vi ansåg upprepade samma mönster och duplicerade resultat eliminerades. Vi studerade totalt nio artiklar varav fyra rapporterade om Sjögrans fall och fem om händelsen med Axén. Vi är följaktligen medvetna om de brister till följd av ett begränsat insamlat material men våra val var avgörande för att genomföra en fokuserad studie och erhålla relevant information. Motivering för det begränsade empiriska materialet kommer redogöras för i metodreflektionen.

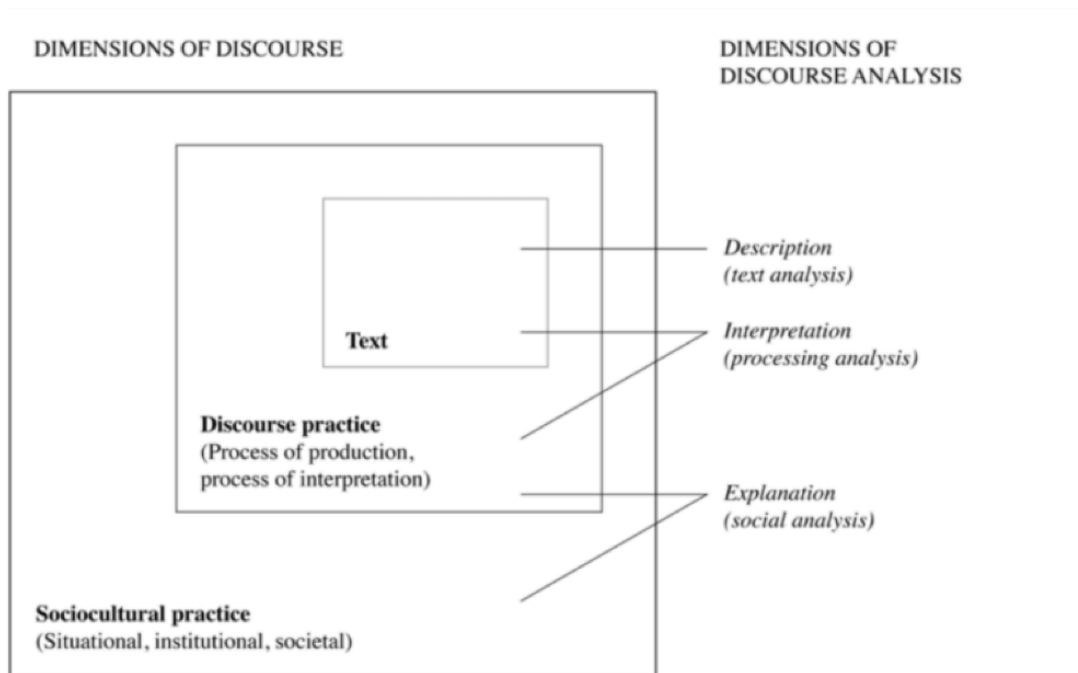
3.4 Analyismetod

Kritisk diskursanalys är inte begränsat till endast en metod för dataanalys, utan är snarare en sammansättning av både teori och metod (Jørgensen & Phillips, 2002). För att kunna förklara och förstå hur SvFFs kommunikation konstruerar en verklighet tillämpades Faircloughs inriktning inom den kritiska diskursanalysen. Metoden analyserar hur sociala konflikter tar en språklig form, samt hur makt och dominans tar sig uttryck genom text och diskurs (Boréus & Bergström, 2018).

I analysprocessens inledande skede studerade vi samtliga uttalanden individuellt och förde noggranna anteckningar. Därefter jämförde vi våra anteckningar och utifrån dessa identifierade vi gemensamt de tre diskurserna som ligger till grund för analysen. De tre diskurserna anpassades och omformulerades sedan utifrån det teoretiska ramverket. Vi antog således en induktiv ansats i identifieringen av diskurserna genom att vi först analyserade det empiriska materialet och därefter applicerade det teoretiska ramverket.

3.4.1 Faircloughs tredimensionella modell

Den diskursanalytiska studien kommer fokusera på de kommunikativa händelserna. Den kommunikativa händelsen är ett språkbruk och i denna studie innebär det olika digitala tidningsartiklar där uttalanden och intervjuer tar form. “Varje fall av språkbruk är en kommunikativ händelse, som har tre dimensioner” (Winther Jørgensen & Phillips, 2000, s. 74). För att kunna analysera respektive händelse tillämpas Faircloughs tredimensionella analysverktyg (Figur 2).

Figur 2 Faircloughs tredimensionella modell för kritisk diskursanalys (Winther Jørgensen & Phillips, 2000, s. 74)

Faircloughs modell är ett skapat ramverk som identifierar tre olika dimensioner i diskursanalysen. Genom att göra en kritisk diskursanalys (analys av den diskursiva praktiken) och analysera SvFFs kommunikation (analys av textens egenskaper) kan vi eventuellt se hur de reproducerar en verklighet (analys av den sociala kontexten). När de kommunikativa händelserna analyseras kan man beskriva metoden som att de tre olika dimensionerna appliceras likt ett kritiskt filter över innehållet. För att kunna besvara studiens frågeställning menar Fairclough (1992) att textanalysen måste kompletteras med en social analys där analysen av texten och diskurserna måste relatera till samhällliga strukturer.

- Text som diskurs

Genom att analysera textens egenskaper i form av ord och lingvistik i den kommunikativa händelsen skapas förståelse för hur språket upprätthåller och reproducerar en konstruerad bild av verkligheten (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). I studien innebär det att identifiera ord och uttryck som kan upprätthålla maktförhållandet mellan män och kvinnor inom svensk fotboll. Textanalysen baseras på Faircloughs (1992) teori om att människan genom språket konstruerar en bild av verkligheten.

- Diskursiv praktik

Den diskursiva praktiken hör ihop med den textuella eftersom man analyserar hur texten är producerad samt konsumerad, här placerar vi språket i en kontext. De ska däremot separeras då den diskursiva praktiken fokuserar på hur textförfattaren grundar sin text i tidigare diskurser samt hur den tolkande också använder sig av diskurser för att förstå innebörden (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Begreppet intertextualitet ingår i den diskursiva praktiken och förklarar hur texter påverkar och skapas av varandra utifrån ett historiskt perspektiv. Intertextualitet kan förstås som att “kommunikativa händelser bygger på tidigare händelser” (ibid, s. 77). Syftet med den diskursiva praktiken är att analysera hur SvFFs kommunikation är socialt och historiskt konstruerad. Analysen appliceras för att förstå deras uttalanden som en kedja av sociala handlingar.

- Social praktik

Analysen av den sociala kontexten innebär att undersöka om den diskursiva praktiken reproducerar diskursordningen samt vad det har för konsekvenser för samhället och de sociala strukturerna (Fairclough, 1992). I denna tredje dimension kartläggs relationen mellan språk och maktförhållandena i den samhälleliga kontexten (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Det innebär att förstå vad SvFFs kommunikation kan ha för påverkan på jämställdheten inom den svenska fotbollen.

3.5 Metodreflektion

3.5.1 *Reliabilitet och validitet*

Reliabilitet handlar om i vilken utsträckning resultatet kan upprepas. Inom samhällsforskningen är detta ett problematiskt begrepp eftersom beteenden är föränderliga och inte statiska. Den kvalitativa forskningsmetoden avser beskriva och förklara världen genom människors uppfattningar och upplevelser och det är därför svårt att utgå från fasta referenspunkter som kan mäta en företeelse upprepade gånger (Merriam, 1993). Likväl har vi försökt säkerställa reliabiliteten i den mån det går genom att vara transparenta och konsekventa i materialinsamlingen och analysmetoden. Vi har beskrivit forskningsprocessen steg för steg för att möjlig-

göra replikering. Detta innebär att om någon annan skulle kopiera studien skulle denne troligtvis få samma resultat (Bryman, 2016).

Validitet innebär i vilken utsträckning studien mäter vad den avser att mäta. Validitet är även det ett problematiskt begrepp inom den kvalitativa forskningsmetoden. Det tycks finnas i princip två inriktningar där den ena skolan anser att begrepp som autenticitet, trovärdighet och förståelse är mer relevanta medan den andra anser att validitet kan tillämpas inom kvalitativ forskning. Vi tillämpar den senare nämnda inriktningen och menar, i enlighet med Svensson och Starrin (1996), att validitet kan bedömas utifrån dessa aspekter:

- Undersökningsupplägning
- Datainsamlingsmetodik
- Dataanalys
- Resultat

Utifrån ovanstående punkter har vi avsett att säkerställa validiteten genom att hela tiden utgå från studiens frågeställningar och därmed se till att studien undersöker det den avser. Vi valde vårt empiriska material med omsorg, beskrev vår analysmetod för att öka tillförlitligheten och relaterade resultatet till de relevanta teorierna företagsansende, dagordning, genus och diskurser. Vi är medvetna om studiens begränsning som fallstudie och har därför försökt att inte dra alltför generella slutsatser eftersom detta fenomen inte helt säkert kan appliceras på andra områden eller situationer.

3.5.2 Etik

Vår studie genomfördes på grundnivå och saknar därmed kravet på etisk prövning. Vi utgick dock från etiska riktlinjer genomgående genom studien. Det empiriska materialet som är föremål för studien omfattade webbaserade publicerade artiklar vilket innebär att de är tillgängliga för allmänheten och inte sekretessbelagda. Därmed är de etiska kraven inte lika höga i jämförelse med exempelvis intervjuer. Diskursanalys som metod innefattar en slags meta-diskurs som syftar till att synliggöra maktförhållanden, i vilken forskaren bidrar med egna tolkningar och väljer vad som framförs. Som forskare kunde vi således inte kritisera diskurserna fullkomligt neutralt eftersom vi antog en maktposition (Wrbouschek, 2009).

3.5.3 Metodkritik

Vår studie innefattade endast två händelser, vilket innebar ett begränsat empiriskt material som påverkar resultatets generaliserbarhet och representativitet eftersom det är problematiskt att tillämpa resultaten på andra situationer, områden och branscher. Trots detta upplevde vi att materialet var tillräckligt för att kunna dra en övergripande slutsats. Genom att begränsa studien till uttalanden i media studerade vi enbart texten och inte talsituationen vilket innebar att vi inte kunde analysera kroppsspråk, konstpauser eller tonläge som annars hade kunnat ha en påverkan på resultatet. Avslutningsvis syftade vår studie till att synliggöra maktförhållande utifrån ett socialkonstruktivistiskt ontologiskt perspektiv vilket innebar egna tolkningar och därmed en subjektiv bild av fenomenet. Samtidigt är kärnan i den kritiska diskursanalysen att synliggöra maktstrukturer vilket omöjliggör objektivitet. Den induktiva ansatsen kan även ha begränsat studiens tillförlitlighet då denna bygger på iakttagelser där våra sinnen och minne kan ha påverkat utfallet.

4. Analys och diskussion

I detta avsnitt analyseras det empiriska materialet i relation till ovan nämnda teorier. Denna del är uppdelad utifrån de tre identifierade diskurserna; försvar och skyddande av företagsanseende, fokusskifte från problem och nedvärdering av kvinnliga erfarenheter. Analysen för respektive diskurs innefattar inledningsvis uttalanden om Sjögrans fall följt av uttalanden om Axéns fall och därefter en kombinerad diskussion om de två fallen. Empirin analyseras sedan utifrån Faircloughs tre dimensioner; text som diskurs, den diskursiva praktiken och den sociala praktiken. Slutligen redogörs för de tre diskursernas samverkan.

Den kritiska diskursanalysen har som mål att identifiera mönster i de olika uttalandena som är av intresse för våra forskningsfrågor och som stärker diskurserna (Boréus & Bergström, 2018). För att se och förstå hur SvFF reproducerar ojämställda maktförhållanden mellan män och kvinnor kommer följande tre diskursiva praktiker att analyseras när de kommer till uttryck i texterna och uttalandena:

1. Försvar och skyddande av företagsanseende
2. Fokusskifte från problem
3. Nedvärdering av kvinnliga erfarenheter

4.1 Försvar och skyddande av företagsanseende

4.1.1 *Therese Sjögran blir utan bil på Fotbollsgalan 2013*

Efter den hårda kritiken i samband med händelsen om Sjögran skriver skribenten för *Svenska Dagbladet* (T1) att “Förbundet försvarar sig med att Anders Svensson är på väg att sluta”, men ordförande för SvFF Karl-Erik Nilsson menar att:

“Nu har Anders Svensson precis slagit rekordet och han har med all säkerhet spelat sin sista VM-kvalmatch i karriären, medan Therese som leder på damsidan fortfarande är med i den VM-kvalkampanj som pågår fram till 2015 [...] Vi är na-

turligtvis helt på det klara och har idéer om att vi även måste göra något motsvarande på damsidan, det är fullständigt självklart” (T1)

Journalisten menar att förbundet hävdar att man tilldelade Svensson en bil för sin avslutade karriär, medan Sjögran fortfarande var aktiv. Dock menar samma artikel att “Svensson är dock även han aktiv och uttagen i truppen till playoff-matcherna. Han har också uttryckt sin önskan att spela ett eventuellt VM nästa år”. Uttalandet tycks därför inte stämma utan kan ses som en försvarsstrategi för att undvika mer kritik. Även Zlatan Ibrahimovic försvarar förbundets anseende i en lång intervju med *Expressen* (T2):

“Ja, men det är konstig fokusering från dem som pratar om det, inte från förbundet som gjorde gesten. Gesten är fantastisk, men de som pratar om den är katastrof” (T2)

I artikeln “Zlatan får tycka vad han vill” (T3) fortsätter ordförande Nilsson att understryka vikten av förbundets värdegrund i en intervju på förbundets egen hemsida:

“Svensk fotboll har en tydlig värdegrund och en del av den är att vi vill varandras framgång [...] Han får fortfarande uttrycka sina åsikter utan att vi recenserar honom i media” (T3)

I och med kritiken från huvudsponsorn Svenska Spel efter Ibrahimovics utspel duckar Nilsson ännu en gång för kritiken:

“Jag uppfattar inte det som en allmän kritik mot förbundet” (T4)

4.1.2 Gunilla Axén rapporterar under Me too 2017

SvFFs ordförande Nilsson blir intervjuad om den tidigare ordföranden Lars-Åke Lagrells ifrågasättande av Axéns vittnande om sexuella trakasserier:

“Det handlar om trovärdighet och att människor ska känna sig trygga och inte vara kränkta i sin yrkesutövning. Det handlar också om hur vi uppfattas i ett bredare perspektiv, så det är klart att det är viktigt för oss [...] Jag tror att det är otroligt viktigt för de som drabbas och för en organisations trovärdighet ... ”

(G1)

I artikeln framkommer det även att “Nilsson säger att förbundet tar frågorna på allvar och arbetar med att förebygga att liknande saker händer i framtiden. Bland annat har förbundet en anställd integrations- och inkluderingsamordnare och en arbetsgrupp för jämställdhet och mångfald” (G2). Ett flertal gånger upprepar ordförande Nilsson och även generalsekreterare Håkan Sjöstrand i olika artiklar att de, från och med nu, ska jobba ännu hårdare med att förhindra diskrimineringar i framtiden. Avslutningsvis förklarar representanterna för SvFF i olika medier att de tar situationen på allra största allvar:

“Det är upplevelser som är helt oacceptabla och som visar hur viktigt det är att vi, inom fotbollen och hela idrottsrörelsen, jobbar ännu hårdare med värderingar och jämställdhet” (G4)

“När vi ser det som pågår, det som har kommit fram i och med #metoo, även inom fotbollen: Självklart ställer vi oss frågan hur vi kan arbeta fram en bättre verksamhet. Det finns naturligtvis saker vi behöver jobba bättre och mer med...” (G3)

4.1.3 Kombinerad diskussion

Med utgångspunkt i Fombruns (1996) påstående att företag måste leva upp till intressenters förväntningar, kan vi i många av SvFFs uttalanden i media utläsa försvarsstrategier där man skyddar sitt anseende. Ett tydligt exempel återfinns i *Svenska Dagbladets* artikel om händelsen där Therese Sjögran blev utan bil på Fotbollsgalan 2013 (T1), i vilken ordförande Nilsson inte erkänner förbundets misstag utan vagt menar att de även har “idéer om” vad som ska göras för damerna. Dessa “idéer” definieras inte, men genom att senare använda sig av förstärkning när han menar att de “naturligtvis” ska göra samma sak på damsidan och att det är “fullkomligt självklart”, poängterar förbundets ordförande att damerna för-

tjänar samma uppmärksamhet. Att belysa damerna i det här fallet och förmedla känslan av jämställdhet är en tydlig strategi som enligt Fombrun (1996) avser skapa ett bra anseende som innefattar trovärdighet, pålitlighet, tillförlitlighet och ansvar. Denna strategi går även att se i samband med den negativa ryktesspridningen som uppstod kring organisationen i samband med de sexuella trakasserier mot Gunilla Axén. Ett genomgående karaktärsdrag i samband med förbundets uttalanden kring de sexuella trakasserier mot Axén är att försvara och skydda anseendet. Som teorin beskriver är organisationens fokus på att övertyga och leva upp till omgivningens förväntningar (ibid), i detta fall att organisationen ska rätta sig efter sina värdegrunder och vara representativa för svensk fotboll. Under en intervju (G1) uttrycker ordförande Nilsson att det är viktigt att “motverka alla former av diskriminering”, inte enbart för att hjälpa drabbade, utan främst pratar han om organisationens trovärdighet och hur uppfattningen om dem inte ska skadas. Det går att tyda en viss försiktighet i uttalandena där varken ordförande Nilsson eller generalsekreterare Sjöstrand vill uttrycka sig om organisationens tidigare arbete mot diskriminering. SvFF uttalar sig inte om det förflutna utan riktar i sina uttalanden fokus mot framtiden genom uttryck som “jobbar ännu hårdare”(G4), “när vi ser det som pågår” (G3) och “hur vi kan arbeta fram en bättre verksamhet”(G4). Det är en typ av försvarsmekanism från SvFFs sida då de upprepade gånger beskriver sitt förebyggande arbete och hur de ska arbeta i framtiden, inte i nutiden.

Brister i strategin kan dock utläsas i diskrepansen mellan SvFFs värdegrund och hur den faktiskt efterföljs. Ett exempel är dåvarande lagkaptenen för herrlandslaget, Ibrahimovics uttalande i *Expressen* angående det omtalade bilpriset (T2) som tycks strida mot förbundets värdegrund. Eftersom förbundet och dess aktiva representant, Ibrahimovic, i det här fallet inte talar med en enad röst i sina offentliga uttalanden kan organisationen upplevas som opålitlig då Roper och Fill (2012) menar att en enad röst är avgörande för ett gott företagsanseende. SvFFs ordförande Nilsson tar heller inget ansvar för Ibrahimovics uttalanden, trots att det indikerar avvikelse från värdegrunden (Svenska Fotbollförbundet, 2018). Från ett intressentperspektiv anses Ibrahimovic vara som en “förlängd arm för förbundet” (T4) och agerar därmed som en representant för förbundet i detta sammanhang i sin position som lagkapten. Nilsson försöker däremot distansera sig från dessa uttalanden med orden “han får uttrycka sina åsikter utan att vi recenserar honom”

(T3). Detta sätt att distansera sig är en försvarsstrategi för att bibehålla ett gott anseende och förminska negativa ryktesspridningar (Roper & Fill, 2012). Nilssons användning av “vi” och “han” understryker även det en tydlig distansering där Ibrahimovic uttalar sig som en individ utan något som helst ansvar som lagkapten.

4.1.4 Text som diskurs

I enlighet med Faircloughs första dimension om att språket reproducerar en konstruerad bild av verkligheten (Fairclough, 1992), kan vi identifiera ett genomtänkt språkbruk och särskilda ordval som tyder på att SvFF vill stärka sitt företagsanseende och upprätthålla bilden av organisationen som ansvarstagande. Inledningsvis menar Nilsson angående Sjögrans fall att “vi vill varandras framgång” (T3) och syftar då till alla inom svensk fotboll, medan han senare i samma artikel skiljer mellan “vi” och “han”, Ibrahimovic. Denna förändring i definitionen om Ibrahimovics roll tyder på att förbundet värnar om sitt anseende genom att understryka vikten av värdegrunden, medan de senare avsäger sig allt ansvar för uttalanden från enskilda individer. Detta går i linje med hur ordförande Nilsson och generalsekreterare Sjöstrand beskriver organisationen med ord som “ trovärdighet”, “trygga” och “uppfattas” (G1). Vi kan således påvisa att SvFF fokuserar på att bevara företagets anseende och i Axéns fall handlar det om att kunna besvara omgivningens förväntningar genom väl utvalda ord. Nilsson verkar heller inte uppfatta kritiken angående händelsen med Sjögran “som allmän kritik mot förbundet” (T4), vilket styr uppmärksamheten bort från förbundets ansvar i frågan och ämnar öka organisationens trovärdighet. Även Ibrahimovic försvarar förbundets anseende genom att rikta kritik mot “de som pratar om den (gesten)” och beskriva förbundets gest som “fantastisk” (T2).

4.1.5 Den diskursiva praktiken

Den andra dimensionen i Faircloughs modell är den diskursiva praktiken i vilken man analyserar hur texten är producerad och konsumerad (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Artiklarna är listade så att vi följer respektive händelseförlopp och olika responser på denna. Språket är placerat i en kontext där förbundets representanter genomgående avser att avstyra läsarens uppfattning om deras ansvar i situationen. Representanter från SvFF menar i Axéns fall på att det finns möjlighet att

ta ansvar för vad enskilda individer gjort men pratar inte (G4), som tidigare nämnt, om deras nuvarande eller föregående arbete med värdegrunden (Svenska Fotbollförbundet, 2018). Fortsättningsvis strider Ibrahimovics uttalande i *Expressen* (T2) mot förbundets värdegrund vilket sker utom Nilssons kontroll. Medias fokusering på detta citat tenderar att skada organisationens anseende och därmed blir ordföranden så illa tvungen att respondera på uttalandet eftersom allmänheten kräver detta och för att hantera att negativa rykteshistorier sprids, vilket företag enligt Roper och Fill (2012) försöker undvika. Det handlar således i båda fallen om återskapande av maktstruktur där representanter för organisationen genom sitt språkbruk förmedlar en konstruerad bild av verkligheten som läsarna konsumerar.

4.1.6 Den sociala praktiken

Det leder följaktligen till Faircloughs tredje dimension, den sociala praktiken som reproducerar diskursordningen (Fairclough, 1992). Genom förbundets försvar och skyddande av sitt anseende i samtliga uttalanden förmedlas en konstruerad verklighet till läsarna. De språkliga uttalandena är välformulerade, genomtänkta och genom dessa styr SvFF läsarnas uppfattningar om organisationen. Som företagets talesperson företräder både ordförande Nilsson och generalsekreterare Sjöstrand ofta företaget i media och har därför stor påverkan på företagets anseende, vilket har bekräftats i tidigare forskning om verkställande ledares påverkan på företagsanseende (Love et al., 2017; Fombrun & van Riel, 2004). Som Roper och Fill (2012) menar tycks allmänheten ha överseende med mindre snedsteg så länge det finns en redan existerande positiv attityd gentemot organisationen. Under Me too förändrades däremot omgivningens förväntningar och den sociala kontexten vilket kan ha påverkat uttalandena från SvFF i Axéns fall. Här kan sambandet mellan den diskursiva praktiken och texten som diskurs som Fairclough (1992) diskuterar förstås. SvFFs ordval kan nämligen ha påverkats av Me Too som är en tidigare kommunikativ händelse. Både generalsekreterare Sjöstrand och ordförande Nilsson tar starkt avstånd från de sexuella trakasserierna och menar att det inte är accepterat inom organisationen. Dock antyder både den anklagade fotbollsspelaren och tidigare ordförande, som var aktiv när trakasserierna mot Axén utspelade sig, att en sexistisk jargong tilläts. Detta utvecklas ytterligare under analysen om nedvärdering av kvinnliga erfarenheter.

4.2 Fokusskifte från problem

4.2.1 *Therese Sjögran blir utan bil på Fotbollsgalan 2013*

Samtidigt som förbundets ordförande lägger stor vikt vid Svenssons framgångar i artikeln “Fotbollförbundet kritiseras efter gåva”, skriver *Svenska Dagbladets* skribent även:

“Karl-Erik Nilsson tillägger att den eventuella överraskning som ska ske på damsidan visserligen nu är som bortblåst” (T1)

Genom att hävda att det finns en “överraskning” för damerna, skiftar Nilsson fokus från den kritiska situationen och menar att förbundet hela tiden haft i åtanke att även hylla damerna. I den långa intervjun med *Expressen* lägger Ibrahimovic skulden på damerna för hela debatten och talar om Svensson som offret:

“Nu ska han sätta skorna på hyllan och man har lagt en svart skugga över allting han har gjort bara för en bil! Där någon från damerna har sagt det här om jantelagen, att de ska få samma som oss” (T2)

Ibrahimovics fokusskifte från debatten om jämställdhet till att göra Svensson till offer, bidrar till en uppfattning om att det är honom det är synd om och att det är damerna som är förövarna, då de står upp för “det här om jantelagen”. När sedan Nilsson blir intervjuad av *Dagens Nyheter* och responderar på Ibrahimovics uttalande avslutar han intervjun med orden:

“Och glöm inte bort att han i intervjun uttalar sin största respekt för damfotbollen, för damlandslaget och vad de har åstadkommit” (T3)

Förbundets ordförande skiftar återigen fokus till det positiva i sammanhanget och understryker Ibrahimovics citat om en respekterad damfotboll. I *Aftonbladets* artikel “Zlatan kritiseras av huvudsponsorn” upprepar Nilsson fokusskiftet angående Ibrahimovics citat och menar att:

“Uppenbarligen har många blivit upprörda, men möjligen har det blivit något större än vad jag förväntade mig. Man plockade ut en lösryckt mening ur en lång intervju, där det även uttrycks respekt för damfotbollen” (T4)

4.2.2 Gunilla Axén rapporterar under Me too 2017

Generalsekreterare Sjöstrand svarar på kampanjen #timeout i samband med Me too där 2.290 kvinnor inom idrottsrörelsen skrev under emot sexuella trakasserier och övergrepp.

“Svenska Fotbollförbundets initiativ "Alla är olika - olika är bra" innehåller många exempel på insatser som bidrar till ökad jämställdhet, integration och tolerans” (G4)

I samma nyhetsartikel uttrycker Sjöstrand även:

“Jag tycker samtidigt det är viktigt att inte glömma bort att det trots allt görs mycket inom fotbolls-Sverige för att stödja inkludering, och motverka kränkningar och utanförskap” (G4)

Sjöstrand refererar till den nationella kampanjen ‘Alla är olika - olika är bra’ som är “Svenska Fotbollförbundets paraplynamn inom sociala frågor” (Svenska Fotbollförbundet, 2019). Vid ett annat tillfälle uttalar sig Anders Hübinette, chefsjurist vid SvFF, kring organisationens roll i samband med Me too-rörelsen.

“Det finns väl ingen del av samhället som inte har påverkats av #metoo. Där är fotbollen en del” (G3)

Inkluderat är även Lagrells uttalande gällande kommunikationen kring Axén. Anledningen är för att Lagrell har varit SvFFs ordförande i 21 år, fram till år 2012, och är således fortfarande en stark profil och representant av svensk fotboll. Lagrell är en produkt av den kultur och historia som förbundet har. Under Me too uttryckte Lagrell att Axén rapporterade om sexuella trakasserier för att hon inte klättrade högre i sin karriär.

“Var och en får dra sina slutsatser. Jag vet att Gunilla är lite besviken på att hon inte fick de positioner hon ville ha i förbundet. Jag hoppas bara det går bra för henne i hennes nya jobb” (G5)

Den nuvarande ordföranden Nilsson bemöter Lagrells uttalande genom att säga följande:

“Jag vill inte recensera Lars-Åkes uttalande och kommentera hans uttalande. Gunilla har upplevt det här och jag har ingen anledning att tro annat än att hon beskriver precis det hon har upplevt. Jag vill absolut inte på något sätt recensera henne”(G1)

4.2.3 Kombinerad diskussion

I samtliga ovanstående citat kan fokus skifte från problem utläsas av förbundets ordförande Nilsson, generalsekreterare Sjöstrand, chefsjurist Hübinette och herrlandslagets dåvarande lagkapten Ibrahimovic. I Therese Sjögrans fall hävdar Nilsson att “den eventuella överraskning som ska ske på damsidan visserligen nu är som bortblåst” (T1) och understryker genomgående i artikeln att något motsvarande självklart ska göras för damerna. Därmed avser han lämna det fokus som varit på förbundets ansedda felagerande och istället koncentrera uppmärksamheten på det faktum att damerna ska bli likvärdigt belönade. Denna strategi är enligt Strömbäck (2014) vanligt förekommande för att undvika negativ publicitet. När sedan Nilsson blir utfrågad angående Ibrahimovics omtalade citat om att “de kan få en cykel med min autograf” (T2), menar denne att Ibrahimovic “uttalar sin största respekt för damfotbollen” (T3). Förbundets ordförande ämnar därmed skifta fokus från “en lösryckt mening ur en lång intervju” (T4) till att istället uppmärksamma Ibrahimovics respektabla syn på damfotboll. Artikelns (T3) avslutande mening är kraftfull och får Ibrahimovic att framstå i god dager. Det är en strategiskt utvald avslutande mening av skribenten som därmed lämnar läsaren med en positiv uppfattning om herrlandslagets dåvarande lagkapten. I syfte att förminska situationens omfattning ytterligare menar Nilsson att “uppenbarligen har många blivit upprörda, men möjligen har det blivit något större än vad jag förväntade mig” (T4). Meningen tyder på att Nilsson upplever situationen som

större än nödvändigt och försöker därmed förmedla till läsaren att kritiken möjligen har gått överstyr.

Det är även tydligt att Sjöstrand i Gunilla Axéns fall försöker styra dagordningen genom att hänvisa och peka på tidigare gånger organisationen efterlevt sin värdegrund (G4). Generalsekreteraren avser därmed återskapa en konstruerad bild av verkligheten genom att försöka kontrollera *vad* vi ska tänka på, vilket enligt Strömbäck (2014) är dagordningsteorins första nivå. Istället för att kampanjen #timeout och de tusentals kvinnor som skrivit under uppropet ska belysas så vill Sjöstrand att vi ska tänka på organisationens övriga kampanjer och “inte glömma” (G4) de projekt som faktiskt uppfyller organisationens värdegrund och omgivningens förväntningar. Vidare försöker Sjöstrand även påverka *hur* vi ska tänka om *vad*, vilket kan relateras till vad Strömbäck (2014) hävdar är dagordningsteorins andra nivå. I detta fall hur vi ska uppfatta SvFF som en ansvarstagande och jämställd organisation när vi ser till deras flera olika projekt, och inte se organisationen som bristande när det gäller jämställdhet, integration och mångfald. Denna typ av kommunikation och språk förekommer upprepade gånger i samband med att Axén rapporterar om sexuella övergrepp under Me too (G4). I relation till dagordningsteorin synliggörs de officiella källornas makt att definiera nyheternas innehåll samt deras påverkan på medias gestaltning. Förbundets representanter har kontroll över och planerar väl genomtänkta uttalanden som blir publicerade i media. Detta går i linje med Strömbäcks (2014) argument att de officiella källorna har makten att definiera vad nyheten ska handla om därmed påverkar medias gestaltning. I *Fotbollskanalens* artikel om Axén (G4) menar Sjöstrand följaktligen att diskrimineringen mot kvinnor är upprörande samtidigt som han försöker måla upp en bild av SvFF som i framkant när det gäller jämställdhet. Förbundets representanter försöker skifta fokus från aktuellt problem till andra kontexter där deras dagliga arbete “innehåller många bra exempel på insatser som bidrar till ökad jämställdhet, integration och tolerans” (G4). Som tidigare nämnt är det vanligt att SvFF pratar om sin organisation som “en avspeglning av samhället i övrigt” (G2). Återigen försöker flera representanter för organisationen förklara att problemet inte ligger hos SvFF utan det större samhället, som de menar att de inte har kontroll över att påverka. I förbundets värdegrund står det däremot att förbundet ska engagera sig i “samhället i övrigt” (Svenska Fotbollförbundet, 2018). Förbundet undviker i båda fallen att ta ansvar över hur representanter för organisationen och

svensk fotboll uttrycker sig. Istället för att ta tydlig ställning emot Lagrells och Ibrahimovics uttalande riktas uppmärksamheten mot hur organisationen främjar jämställdhet.

4.2.4 Text som diskurs

Vid analys av texten som diskurs, Faircloughs första dimension, kan många språkliga uttryck utläsas som används för att konstruera en verklighet (Fairclough, 1992). I Sjögrans fall refererar Nilsson till den “eventuella överraskning” som “ska” ske på damsidan (T1). Dessa ordval står dock i stark kontrast till varandra, då “eventuella” syftar till något som fortfarande är vagt och osäkert medan “ska” indikerar en självklarhet som det inte råder några tvivel om. Dessa motsägelsefulla ord skapar en bristande trovärdighet för talespersonen i fråga och det är tydligt att uttalandet är strategiskt utformat för att leda bort uppmärksamheten från problemet. Den “eventuella överraskningen” är heller inte vidare specificerad vilket ytterligare understryker antagandet att förbundet använder det som en utväg för att undgå kritik. Fortsättningsvis beskriver Ibrahimovic Svensson som offret i sammanhanget och att “man har lagt en svart skugga över allting han har gjort” (T2). Denna bildliga beskrivning förmedlar en känsla av medlidande för Svensson och Ibrahimovic förflyttar därmed fokus från genusdebatten till att handla om individuella prestationer. Svensson är i hans ögon den drabbade, och fokus bör förflyttas från “det här om jantelagen” (T2). Förbundets ordförande upprepar även ordet “respekt” flertalet gånger angående Ibrahimovics syn på damfotbollen (T3, T4). Betoningen på just detta ord ämnar styra uppmärksamheten från kritiken och istället fokusera på det positiva i sammanhanget, vilket Strömbäck (2014) menar är en strategi för att undvika negativ publicitet.

Denna strategi är även synlig i kommunikationen kring Axén. När vi ser till texten som diskurs identifieras flera ordval som stärker det faktum att SvFF vill rikta uppmärksamheten på annat håll. Nilsson skiftar fokus från Lagrells uttryck och hur han borde reagera mot det, till att prata om hur han inte misstror Axéns upplevelser (G5). När Nilsson väljer att inte ta ställning använder han dessutom ordet “recensera” (G1). Uppfattningen blir att förbundet självklart inte ska recensera andras uttalanden, det är inte deras arbetsuppgift. Undvikandet av ställningstagande uppfattas därför inte längre som problematiskt utan som lämpligt.

Att Nilsson benämner det som att "recensera" gör det dessutom svårt att argumentera emot, eftersom han därmed tar kontroll över situationens kontext. Sjöstrand använder sig inte av värdeladdade ord eller ett starkt bildspråk, utan leder enkelt bort uppmärksamheten med uttryck som "...inte glömma bort att det trots allt..." och "...innehåller många exempel på insatser som..." (G4).

4.2.5 Den diskursiva praktiken

Med utgångspunkt i den textuella diskursen placeras språket i en kontext genom Faircloughs andra dimension, den diskursiva praktiken. I båda fallen bygger de kommunikativa händelserna på tidigare händelser, det vill säga att uttalandena påverkas av varandra (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Enligt Ragas (2013) är en organisations storlek, tillgänglighet och nyhetsvärde avgörande faktorer för dess uppmärksamhet i media. I och med att fotboll är den största idrotten i Sverige, att både spelare och talespersoner är tillgängliga för media och det faktum att förbundet fått utstå mycket kritik är intresset från media stort. Förbundets representanter försöker genomgående att bemöta och minska kritikens omfattning genom att rikta uppmärksamheten åt andra håll. Eftersom nyhetsmedia idag fungerar som den viktigaste källan för information om företag, ämnar SvFFs representanter att styra dagordningen för att undvika negativ publicitet och istället förmedla en positiv bild av situationen (Strömbäck, 2014).

4.2.6 Den sociala praktiken

Avslutningsvis används analysen av den sociala praktiken för att studera relationen mellan språk och maktförhållanden i samhället i stort (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Samtliga ovanstående citat tyder på att språket och dess användning har stor påverkan och kan användas som ett verktyg för maktutövande. När vi ser till den sociala praktiken analyserar vi konsekvenserna av att SvFF genom sitt språk förminskar och leder bort uppmärksamhet från såväl #timeout som de drabbades uttalanden och därmed även jämställdhetsfrågan. Förbundet bidrar således till att allmänheten inte uppfattar dessa kvinnors erfarenheter som allvarliga. Genom ett genomgående fokusskifte från problemet sätter SvFFs representanter agendan över vad som förmedlas till allmänheten. Uppmärksamheten riktas ständigt till det positiva och därmed kan de styra läsarnas uppfattning om situationen.

Även media hjälper organisationen med detta då de inte enbart sprider dess befintliga identitet utan även reproducerar denna (Chouliaraki & Morsing, 2010). Uttalandena fungerar som tydliga exempel på högt ansedda personers makt över dagordningen, som följaktligen produceras och reproduceras av media och slutligen konsumeras av läsaren.

4.3 Nedvärdering av kvinnliga erfarenheter

4.3.1 *Therese Sjögran blir utan bil på Fotbollsgalan 2013*

I *Svenska Dagbladets* artikel "Fotbollförbundet kritiseras efter gåva" riktar Nilsson fokus mot herrspelaren Svenssons prestationer:

"Det är ett väldigt speciellt rekord och Anders Svensson har varit med under hela den otroliga framgångssaga som det svenska herrlandslaget har haft i modern tid" (T1)

Genom att försvara sig med och understryka Svenssons prestationer hamnar Sjögran i skymundan, trots fler antal spelade landskamper och fler framgångar. När sedan Ibrahimovic uttalar sig i *Expressen* under rubriken "Zlatans attack efter debatten om bilpriset", står det klart, som tidigare nämnts, att han gör detta i egen skap som "dåvarande lagkapten, och därmed som en förlängd arm för förbundet" (T4):

"De kan få en cykel med min autograf så blir det bra" och fortsätter "Det (herr- och damfotboll) går inte att jämföra, snälla [...] Men det här betyder inte att jag inte uppskattar det de gör, de har gjort det fantastiskt bra och kommer att fortsätta göra det fantastiskt bra. Men det går inte att jämföra damernas individuella prestationer med herrarnas" (T2)

Citaten är rent av en nedvärdering av svensk damfotboll och Ibrahimovic menar att herr- och damfotboll inte alls kan jämföras. När sedan Nilsson ställs till svars för Ibrahimovics uttalande och huruvida det går i linje med vad förbundets värdegrund menar med att "vi vill varandras framgång", svarar denne:

“SvFF:s värdegrund är gemensam för såväl herrar som damer, den gäller för svensk fotboll i stort. Men en gemensam värdegrund och respekt för varandras engagemang betyder inte att alla alltid kommer att tycka lika i alla frågor”(T3)

I *Aftonbladets* artikel med rubriken “Zlatan kritiserar av huvudsponsorn” uttalar sig Nilsson ännu en gång angående Ibrahimovics uttalande:

“Vår värdegrund är ett viktigt rättesnöre för oss, men det betyder inte att alla kommer att tycka likadant i alla sakfrågor. (T4)

4.3.2 Gunilla Axén rapporterar under Me too 2017

I en intervju med *Fotbollskanalen* svarar Nilsson på att Axén uttalat sig offentligt om sexuella trakasserier i samband med Me too under hösten 2017:

”Vi vill hålla rent från sådant här i den mån vi kan. Men vi ska samtidigt inte vara naiva, vi är en otroligt stor organisation och ett tvärsnitt i samhället i övrigt så att tro att vi skulle vara helt förskonade från sådant här är snarast naivt” (G1)

I ytterligare en nyhetsartikel förklarar Nilsson att organisationen är en del av ett större sammanhang som de inte kan motverka:

”Det är klart att det är ett problem men man måste ändå sätta det i perspektiv. Vi är den största folkrörelsen i landet [...] Vi är naturligtvis i viss mån en spegling av samhället i övrigt” (G2)

SvFF uttrycker att problemet och ansvaret inte ligger hos dem som organisation samtidigt som de menar att kvinnorna och allmänheten måste ha överseende med diskrimineringen, trots att den är olaglig.

”Jag vill också återigen påminna om att vi inom Svenska Fotbollförbundet har nolltolerans mot alla typer av diskriminering. Vi går alltid till botten med uppgifter om kränkande behandling, om vi uppmärksammas på sådana händelser” (G4)

Precis som Nilssons uttalande ”vi vill hålla rent från detta i den mån vi kan” (G1), talar Sjöstrand i nyhetsartikeln (G4) om att organisationen gör sitt yttersta för att kunna följa sin värdegrund (Svenska Fotbollförbundet, 2018). Trots att motsatsen har bevisats yrkar Sjöstrand på att de tar diskriminering i alla dess former på största allvar. Fortsättningsvis uttalar sig den tidigare landslagsspelaren som har erkänt sexuella trakasserier mot Axén, i en intervju om att de sexuella trakasserierna och övergreppen inte utövades med ont uppsåt:

”Jargongen var alltid tuff, men många gånger hjärtlig. Snacket var ofta fräckt. Men jag tycker väl att det är bättre nu. Troligtvis är det så. Många gånger var det med glimt” (G3)

4.3.3 Kombinerad diskussion

Genom en kritisk diskursanalys kan vi kartlägga relationen mellan SvFFs kommunikation och könsmaktsordningen. Med hjälp av Faircloughs tre dimensioner kan analysen urskilja att förbundet upprätthåller ojämställda förhållanden inom såväl svensk fotboll som samhället i stort (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). I *Svenska Dagbladets* artikel om Sjögrans fall (T1) undviker Nilsson kritiken genom att fokusera på Svensson och de manliga spelarnas prestationer på fotbollsplanen. Svenssons rekord beskrivs som ”väldigt speciellt” i ett herrlandslag med en ”otrolig framgångssaga”. Genom att belysa Svenssons prestation med hjälp av värderande adjektiv avser Nilsson rättfärdiga förbundets agerande. Det är dock ingen som i debatten ifrågasätter att Svensson får en bil, utan ifrågasättandet gäller varför inte Sjögran *också* fick en med ännu fler antal landskamper och titlar.

Representanter för fotbollsförbundet fortsätter även flera år senare att använda sig av strategin att undvika kritik mot organisationen. I samband med Axéns avslöjande år 2017 fokuserar varken ordförandens eller generalsekreterarens uttalanden på att organisationen agerat felaktigt utan att de är en produkt av allmänheten (G2). Det faktum att SvFFs representanter endast fokuserar på manliga framgångar och uttrycker att diskriminering mot kvinnor tyvärr är en självklar del av samhället, är ett exempel på vad Fundberg och Lagergren (2015) menar bidrar till en maskulin norm som fungerar som referensram. Denna referensram utgår

även dåvarande lagkaptenen Ibrahimovic från, som i Sjögrans fall ger sig in i debatten med det omtalade citatet “de kan få en cykel med min autograf så blir det bra” (T2). Ibrahimovic menar även senare i artikeln att damerna “gjort det fantastiskt bra” men “det går inte att jämföra damernas individuella prestationer med herrarnas”. Citatet står i skarp kontrast till förbundets olika mål för damer respektive herrar där damerna bland annat förväntas ta medalj i de stora mästerskapen, medan herrarna endast ska kvalificera sig (Fogis, 2019). Trots att SvFFs förväntningar är högre på damlandslaget menar ändå Zlatan att damernas individuella prestationer inte ens går att jämföra med herrarnas. När sedan Nilsson blir utfrågad om Ibrahimovics citat menar han att de inte kan kommentera individuella uttalanden, även om dessa kommer från representanter för svensk fotboll (T3). Uttalandena bekräftar den manliga normen inom organisationen, där ”tjejen blir den Andre på fotbollsplanen” (Fundberg & Lagergren, 2015, s. 80). Genom att offentligt ange vad Fundberg och Lagergren (2015) kallar för den maskulina referensramen som det normativa i massmedia, bidrar förbundets representanter genom sitt språk till att återskapa en särskild verklighet och förväntningar kring genus.

4.3.4 Text som diskurs

I enlighet med den första dimensionen i Faircloughs tredimensionella modell, kan det i samtliga citat utläsas språkliga uttryck som upprätthåller och reproducerar en konstruerad verklighet (Fairclough, 1992). Vi kan till exempel i den tidigare anonyma landslagsspelarens uttalande i Axéns fall (G3) identifiera ordval som “hjärtlig” och “fräckt” när han beskriver jargongen. Ordvalet skapar en konstruerad bild av SvFF som en trygg plats, men där sexistiska skämt förekommer och tillåts. Representanter för organisationen beskriver inte problemet för vad det är och förminskar sitt eget ansvar och skyldighet att förhindra och motarbeta könsmaktsordningen som utspelar sig mellan kvinnor och män inom svensk fotboll. Nilsson nämner följaktligen att värdegrunden är “gemensam för såväl herrar som damer” (T3) och fungerar som “ett viktigt rättesnöre för oss” (T4). Han fortsätter dock med ett “men...” i intervjuerna om Sjögrans fall i både *Dagens Nyheter* (T3) och *Aftonbladet* (T4). Ordet “men” återupprepas även av Nilsson i Axéns fall där han avsäker SvFFs ansvar och delaktighet i att förhindra särbehandling och främja jämställdhet, “.. är ett problem men..” (G2). Ordvalet “men” uttrycker ett motsats-

förhållande mellan inledande fokus på problemet med jämställdhet som centralt och hur förbundet avsäger sig ansvaret för detta. Fortsättningsvis kan vi utläsa att diskrepansen mellan värdegrunden och Ibrahimovics uttalande angående Sjögrans fall (T2) försöker döljas med hänvisning till att han som individ får tycka vad han vill (T3). Dock är Ibrahimovic representant för det svenska herrlandslaget och genom att nedvärdera damfotbollen bryter han mot förbundets värdegrund. När hans uttalande inte heller kritiserats av förbundets ordförande bidrar det ytterligare till att förstärka klyftan mellan manliga och kvinnliga fotbollsspelare.

Diskrepansen mellan organisationens värdegrund och kommunikation blir även tydlig i Axéns fall. Allmänhetens förväntningar på SvFF om att deras dagliga arbete ska förhindra sexuella trakasserier och övergrepp är nämligen enligt Nilssons uttalande (G1) "naivt". Kvinnor inom SvFF och den svenska fotbollen tycks anses blåögda när de ställer krav om att inte diskrimineras på grund av sitt kön. Förbundets representanter använder således språket som en maktfaktor som upprätthåller särbehandlingen mellan de två biologiska könen (Fuller, 2009[2006]; Koivula, 1999). Uttalandena och ordvalen visar på att organisationens värdegrund inte efterföljs samt att jämställdheten inom fotbollen är utom deras kontroll eftersom organisationen enligt Nilsson är en avspeglning av samhället (G1, G2). Via sitt språk reproducerar representativa profiler bilden av fotbollen och samhället som ojämnt mellan könen samtidigt som de antyder att det inte går att motarbeta könsmaktsordningen.

4.3.5 Den diskursiva praktiken

Den diskursiva praktiken, Faircloughs andra dimension, kan i detta fall beskrivas som intertextualitet där texter påverkar och skapas av varandra utifrån ett historiskt perspektiv (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Även om uttalandena är skapade av olika representativa profiler och i olika nyhetsartiklar kan man se ett tydligt mönster vid de båda händelserna. SvFF använder sig av egna diskurser i sitt språk, och ett vanligt upprepande inslag som nedvärderar kvinnliga erfarenheter är att de inte tar ett tydligt avstånd. Den ständigt närvarande och återkommande genusdebatten inom svensk fotboll är en historisk kommunikativ händelse som allmänheten kan relatera till. Den diskursiva praktiken beskriver att tidigare medierapportering, egna erfarenheter och förkunskaper påverkar läsarnas indivi-

duella tolkningar av texterna. Ibrahimovics kända citat “de kan få en cykel med min autograf” är ett exempel på en mening som blivit en historisk kommunikativ händelse inom jämställdhetsdebatten. Genom medias fokusering på detta uttalande är det just de orden som refereras till och som får agera löpsedel från den långa intervjun med *Expressen* (T2). Ibrahimovics uttalande blir därefter en referensram och ett tydligt exempel på SvFFs bristande jämställdhetskommunikation.

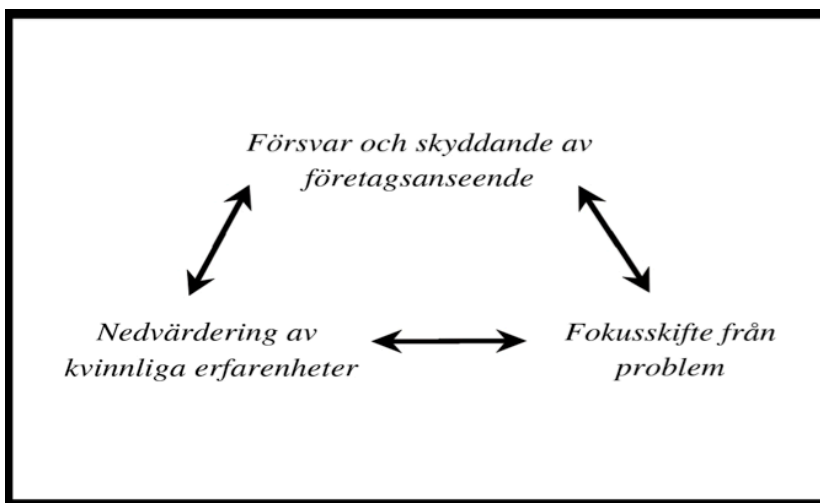
4.3.6 Den sociala praktiken

Vidare kan analysen av den sociala praktiken visa hur språk och makt samspelar för att upprätthålla de sociala strukturerna i samhället (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Genom att agera och tala utifrån mansdominerande värderingar och normer, bidrar förbundets representanter till att upprätthålla könsstereotyper inom svensk fotboll. Idrotten är dessutom i mångt och mycket en avspegling av samhället och genom att undvika den politiska debatten om genus erkänns inte heller dess betydelse. Detta är i linje med vad Höjer och Åse (1996) kallar intersektionalitet, det vill säga att verksamheter måste inkludera könsmaktsordningen för att främja jämställdhet. SvFFs representanter uttrycker även att förväntningarna på att organisationen ska kunna efterleva sin värdegrund är omöjligt för att de inte kan ta ansvar för all diskriminering gentemot enskilda individer. Det existerar således en diskrepans mellan förbundets värdegrund, kommunikation och agerande. SvFFs kommunikation har stor påverkan på våra sociala relationer och vår syn på verkligheten. Nilsson har delvis rätt när han uttrycker att svensk fotboll är “en avspegling av samhället i övrigt” (G2), eftersom könsmaktsordningen och genus är en socialt konstruerad struktur som upprätthålls och reproduceras i samhället (Höjer & Åse, 1996). Som Foucault (2008) förklarar är makt en dynamisk process som återskapas via olika parter, i vilken SvFF spelar en avgörande roll. Därav blir det tydligt att organisationens representanter legitimerar maktskillnader mellan dam- och herrfotbollen genom sitt språk.

4.4 Diskursernas samverkan

De tre identifierade diskurserna; försvar och skyddande av företagsanseende, fokusskifte från problem och nedvärdering av kvinnliga erfarenheter, samverkar och legitimerar varandra. I analysen blir det tydligt att diskurserna interagerar och ger

varandra möjlighet att utövas. Uppsatsens andra frågeställning var att identifiera diskurserna i SvFFs uttalanden som synliggör maktförhållandet mellan män och kvinnor. Efter vidare analys förstår vi att de tre identifierade diskurserna inte agerar separat utan tillsammans upprätthåller maktförhållandet i kommunikationen. Diskursernas samarbete synliggörs i hur förbundet vill stärka sitt företagsanseende genom dagordningsteorin genom att skifta fokus till något annat. På så sätt blir även den tredje diskursen, nedvärdering av kvinnliga erfarenheter, inkluderad. Samspelet mellan de tre diskurserna kan beskrivas som en ond cirkel där de tre förstärker och legitimerar varandras existens.

Figur 3 Diskursernas samverkan (Lübeck & Mörk Johansson, 2019)

5. Slutsats

Avslutningsvis presenteras en sammanfattande slutsats utifrån de tre identifierade diskurserna i studiens analysdel. Vi presenterar här studiens resultat i relation till vårt syfte och våra frågeställningar. Slutligen ger vi förslag till framtida forskning inom området.

Denna studie bidrar med en kritisk på företags strategiska jämställdhetskommunikation och hur denna används för att stärka varumärket. Studien ämnade undersöka om, och i så fall hur, SvFFs diskursiva praktiker reproducerar ojämställda maktförhållanden mellan män och kvinnor inom svensk fotboll. Genom en kritisk diskursanalys har vi i SvFFs offentliga uttalanden i olika medier kunnat utläsa de tre diskurserna; försvar och skyddande av företagsanseende, fokusskifte från problem och nedvärdering av kvinnliga erfarenheter. Vidare kom vi genom analysen även fram till att de tre identifierade diskurserna genomgående interagerar och förstärker varandra i ett samspel. Diskurserna är dessutom nära relaterade till vårt teoretiska ramverk, där teorin om företagsanseende ligger till grund för diskursen försvar och skyddande av företagsanseende, dagordningsteorin representerar fokusskifte från problem och genus kopplas till nedvärdering av kvinnliga erfarenheter.

Denna studie synliggör hur SvFF kommunicerar om sitt jämställdhetsarbete som att de aktivt arbetar mot diskriminering i alla dess former. SvFF är som organisation ansvariga över att främja jämställdhet inom den svenska fotbollen men lyckas enligt studien inte leva upp till sina egna eller allmänhetens förväntningar. Vi kan därmed identifiera en paradox i hur organisationer som åberopar sitt engagemang för jämställdhet samtidigt reproducerar ojämställda maktförhållanden. Vi bör således vara mer kritiska mot företag och organisationers strategiska kommunikation när det handlar om att stärka sitt varumärke genom jämställdhetskommunikation och ställa oss frågan om företagens policys och feministiska kampanjer bara är ett spel för gallerierna eller om värderingarna faktiskt ef-

terlevs i det dagliga arbetet? Den strategiska jämställdhetskommunikationen består av en gråzon som behöver mer forskning om hur mycket snack och hur lite verkstad 'jämställda' organisationer faktiskt ägnar sig åt. Genom den kritiska diskursanalysen bekräftas att förbundets representanter genom sitt språk upprätthåller könsstereotyper, normer och maktskillnader mellan dam- och herrfotbollen.

I analysen och diskussionen blir det även märkbart att Me too kan ha påverkat organisationens kommunikation när Axén rapporterade om sexuella trakasserier år 2017. I jämförelse med Sjögrans fall år 2013, kan vi se en viss försiktighet och återhållsamhet i förbundets offentliga uttalanden efter Me too. SvFF figurerar därmed som ett exempel för hur organisationer kan ha behövt förändra sin kommunikation till följd av Me too-rörelsen. Emellertid finns det uppenbarliga kommunikativa problem och SvFF har trots sina ansträngningar missat öppet mål i jämställdhetsfrågan. Diskrepansen mellan organisationens värdegrund och kommunikation är inte bara en avspegling av idrotten eller samhället i stort, utan bidrar även till att forma och upprätthålla maktskillnader mellan män och kvinnor. Fischers tal på Fotbollsgalan 2018 är även det en produkt av de patriarkala maktstrukturerna där en kvinna behöver använda sig av svordomar för att få slagkraft och göra sig uppmärksammad. Hon tvingas paradoxalt nog själv att efterleva den manliga normen i en mansdominerad bransch. Vi anser att det är dags för SvFF att komma in i matchen och inse hur deras kommunikation upprätthåller könsstereotyper, normer och maktskillnader mellan dam- och herrfotbollen, för "Helt ärligt, we have no more fucks to give" (Fotbollskanalen, 2018).

5.1 Framtida forskning

Framtida forskning om fenomenet skulle kunna studera medias inramning, framing, av innehållet och hur det påverkar allmänhetens bild av organisationen. För att ytterligare nyansera studien hade det även varit intressant att studera fallet utifrån området kriskommunikation. Genom att studera SvFFs kommunikation i termer av krishantering och krisstrategier skulle vi få en djupare förståelse för agerandet. I framtida studier skulle man även kunna använda sig av fler fall och därmed kunna göra en omfattande jämförande studie över den eventuella förändringen i kommunikationen över tid. Kvalitativa intervjuer med representanter från SvFF hade kunnat förstärka resultatet av den kritiska diskursanalysen med person-

liga erfarenheter. Slutligen skulle det även vara intressant att inkludera en kvantitativ metoddel med statistik som stöd till analysen.

Referenser

- Aftonbladet. (2018). Förbundsledaren om Fischers tal: "Det var en uppmaning". Hämtad 2019-05-26 från: <https://www.aftonbladet.se/sportbladet/a/217B4q/forbundsledaren-om-fischers-tal-det-var-en-uppmaning>
- Ansoff, H. (1965). *Corporate strategy*. New York: McGraw-Hill.
- Beauvoir, S de. (1949/2012). *Det andra könet*. 2. storpocketuppl. Stockholm: Norstedt.
- Bryman, A. (2016). *Social research methods*. Oxford: Oxford University Press.
- Carroll, C. & McCombs, M. (2003) Agenda-setting Effects of Business News on the Public's Images and Opinions about Major Corporations. *Corporate Reputation Review*, 6(1), p. 36–46. doi: 10.1057/palgrave.crr.1540188
- Chouliaraki L., Morsing M. (2010) Introduction: Towards an Understanding of the Interplay between Media and Organizations. I: Chouliaraki L., Morsing M. (eds) *Media, Organizations and Identity*. Palgrave Macmillan, London.
- Dagens Nyheter. (2017). 2.290 kvinnor inom idrotten i upprop mot sexism och övergrepp. Hämtad 2019-04-08 från: <https://www.dn.se/sport/2290-kvinnor-inom-idrotten-i-upprop-mot-sexism-och-overgrepp/>
- Degani, P. & Ghanem, C. (2019). How Does the European Union Talk about Migrant Women and Religion? A Critical Discourse Analysis of the Agenda on Migration of the European Union and the Case Study of Nigerian Women. *Religions*, 10(27), p. 1-19. doi: 10.3390/rel10010027
- Dijk, T.A.V. (1993). Principles of Critical Discourse Analysis. *University of Amsterdam*, 4(2), p. 249-283. doi: 10.1177/0957926593004002006
- Earl, S. & Waddington, S. (2012). *Brand anarchy: Managing corporate reputation*. London: Bloomsbury Publishing.
- Fairclough, N. (1992). *Discourse and Social Change*. London: Polity Press.
- Falkheimer, J. & Heide, M. (2007). *Strategisk kommunikation*. Lund: Studentlitteratur.

- FIFA. (2019). FIFA/Coca-Cola World Ranking. Hämtad 2019-03-31 från: <https://www.fifa.com/fifa-world-ranking/>
- Fogis. (2019). Om SvFF. Hämtad 2019-03-31 från: <https://fogis.se/om-svff/>
- Fombrun, C.J. (1996). *Reputation: Realizing the Value from the Corporate Image*. Boston: Harvard Business School Press.
- Fombrun, C.J. & van Riel, C. (1997). The reputational landscape. *Palgrave Macmillan*, 1(2), p. 5-13. doi: 10.1057/palgrave.crr.1540024
- Fombrun, C.J. & van Riel, C.B.M. (2004). *Fame & Fortune: How Successful Companies Build Winning Reputations*. Upper Saddle River, NJ: FT Prentice Hall.
- Fotbollskanalen. (2018). TV: Diamantbollen till Nilla Fischer - som höll brandtal "Orättvisa gör ont". Hämtad 2019-03-06 från: <https://www.fotbollskanalen.se/fotbollsgalan/tv-diamantbollen-till-nilla-fischer---som-holl-brandtal-orattvisa-gor-ont/>
- Foucault, M. (2008). *Diskursernas kamp*. Eslöv: Brutus Östlings bokförlag Symposion.
- Fuller, L.K. (red.) (2009[2006]). *Sport, rhetoric, and gender: historical perspectives and media representations*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Fundberg, J. & Lagergren, L. (2015). Varför är det tjejer som spelar damfotboll?— Om formande, genus och (re-)produktion av ojämställd idrott. *Malmö: Scandinavian Sport Studies Forum*, (6), p. 65-83.
- Griffin, A. (2008). *New Strategies for Reputation Management: Gaining Control of Issues, Crises and Corporate Social Responsibility*. London: Chartered Institute of Public Relations.
- Hodes, C. (2018). Gender, Race and Justification: The Value of Critical Discourse Analysis (CDA) in Contemporary Settler Colonial Contexts. *Journal of International Women's Studies*, 19(3), p. 71-91.
- Jørgensen, M. & Phillips, L. (2002) *Discourse Analysis as Theory and Method*. London: SAGE Publications.
- Knights, D. & Morgan, G. (1991). Corporate Strategy, Organizations, and Subjectivity: A Critique. *Organization Studies*, 12(2), p. 251-273. doi: 10.1177/017084069101200205.
- Leite, M. (2019). Pluralizing Discourses: Multinationals and Gender Equality. *Journal of International Women's Studies*, 20(3), p. 116-138.

- Love, E. G., Lim, J., & Bednar, M. K. (2017). The Face of the Firm: The Influence of CEOs on Corporate Reputation. *Academy of Management Journal*, 60(4), p. 1462-1481. doi: 10.5465/amj.2014.0862
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The Agenda-Setting Function of Mass Media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), p. 176-187. Oxford University Press.
- Merriam, S. B. (1993). *Fallstudien som forskningsmetod*. Lund: Studentlitteratur.
- Metro. (2013). Fotbollsdamerna får sämre ersättning för landskamper. Hämtad 2019-04-10 från: <https://www.metro.se/artikel/fotbollsdamerna-får-sämre-ersättning-för-landskamper-xr>
- Myndigheten för press, radio och tv. (2018). Medieutveckling 2018 - Svenska Nyhetsvanor. Hämtad 2019-03-28 från: <http://www.mprt.se/Documents/Publikationer/Medieutveckling/MU-Svenska%20nyhetsvanor%202018.pdf?epslanguage=sv>
- Nationalencyklopedin [NE]. (2018). Me too-rörelsen. Hämtad 2019-04-08 från: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/me-too-rörelsen>
- Phillips, N. & Hardy, C. (2002). *Discourse analysis: Investigating processes of social construction*. London, UK: SAGE.
- Ragas, M. W. (2013). Agenda-Building and Agenda-Setting Theory: Which Companies We Think About and How We Think About Them. I: Carroll, Craig E. (Red.), *The handbook of communication and corporate reputation*, p. 153-165. doi: 10.1002/9781118335529.ch15
- Riksidrottsförbundet. (2018). Jämställdhet. Hämtad 2019-04-08 från: <https://www.rf.se/jamstallldhet/>
- Roderick, I. (2016). Representing affective labour and gender performativity in knowledge work: a multimodal critical discourse analysis. *Gender and language*, 10(3), p. 386-411. doi: 10.1558/genl.v10i3.32040
- Roper, S. & Fill, C. (2012). *Corporate reputation: Brand and Communication*. Harlow: Pearson.
- Schreiber, E. (2017, 16 november). Kom in i matchen, SvFF. *Dagens Nyheter*. s. 4.
- Sporting Intelligence. (2017). Global sports salaries survey 2017. Hämtad 2019-03-26 från: <https://globalsportssalaries.com/GSSS%202017.pdf>
- Strömbäck, J. (2014). *Makt, medier och samhälle: En introduktion till politisk kommunikation*. Lund: Studentlitteratur.

- Svensson, P-G. & Starrin, B. (Red.). (1996). *Kvalitativa studier i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur.
- Svenska Fotbollförbundet. (2018). Strategi för svensk fotboll 2018-2022. Hämtad 2019-03-26 från: https://d01.fogis.se/svenskfotboll.se/ImageVault/Images/id_165602/scope_0/ImageVaultHandler.aspx180326090622-uq
- Svenska Fotbollförbundet. (2019). Alla är olika - olika är bra. Hämtad 2019-04-22 från: <https://www.svenskfotboll.se/svff/alla-olika/om/>
- Wendt Höjer, M. & Åse, C. (1999). *Politikens paradoxer: en introduktion till feministisk politisk teori*. (2., [omarb. och utök.] uppl.) Lund: Academia adacta.
- Winther Jørgensen M. & Phillips, L.; översättning: Sven-Erik Torhell. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Wrbouschek, M. (2009). Discourse Analysis and Social Critique. *Psychology & Society*, [online] 2(1), p. 36-44.

Bilagor

- T1.** Fotbollförbundet kritiseras efter gåva. Publicerad: 2013-11-12
<https://www.svd.se/fotbollforbundet-kritiseras-efter-gava> [Hämtad 2019-04-08]
- T2.** Zlatans attack efter debatten om bilpriset. Publicerad 2013-12-25
<https://www.expressen.se/sport/fotboll/zlatans-attack-efter-debatten-om-bilpriset/> [Hämtad 2019-04-08]
- T3.** “Zlatan får tycka vad han vill”. Publicerad 2013-12-26
<https://www.dn.se/sport/fotboll/zlatan-far-tycka-vad-han-vill/> [Hämtad 2019-04-12]
- T4.** Zlatan kritiseras av huvudsponsorn. Publicerad 2013-12-27
<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/21jgKx/zlatan-kritiseras-av-huvudsponsorn> [Hämtad 2019-04-12]
- G1.** SvFF-ordföranden om sin företrädare: "Kommer inte att recensera andras uttalanden". Publicerad 2017-10-23.
<https://www.fotbollskanalen.se/sverige/svff-ordforanden-om-sin-foretradare-kommer-inte-att-recensera-andras-uttalande/> [Hämtad 2019-03-28]
- G2.** Nilsson om sexismen: Vi är en spegling av samhället. Publicerad 2017-10-26.
<https://omni.se/nilsson-om-sexismen-vi-ar-en-spegling-av-samhallet/a/ORlxI>
[Hämtad 2019-04-11]
- G3.** Utpekade spelaren: "Behöver inte ringa". Publicerad 2017-12-02.
<https://www.expressen.se/sport/fotboll/utpekade-spelaren-behoover-inte-ringa/>
[Hämtad 2019-03-28]
- G4.** SvFF om upproppet från idrottsrörelsen: "Upprörande att ta del av". Publicerad 2017-11-23. <https://www.fotbollskanalen.se/sverige/svff-om-upproppet-fran-idrottsrorelsen-upprorande-att-ta-del-av/> [Hämtad 2019-03-28]
- G5.** Lars-Åke Lagrell: “Vet att Gunilla var missnöjd...”. Publicerad 2017-10-22.
<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/Qp7Mq/lagrell-vet-att-gunilla-var-missnojd> [Hämtad 2019-04-08]